

UDÁLOUTI

na VUT v Brně

Grafický design Jana Meisnera

Plakáty, knihy, gramoobaly, značky a logotypy, ilustrace dětských knih a mnoho jiného bylo na výstavě Jana Meisnera „Grafický design“, kterou Institut reklamní tvorby a marketingových komunikací ve Zlíně zahájil serii výstav svých pedagogů a přátel školy. Čtěte na straně 12.

Opona spadla, hurá do světa

Na cestu do Anglie, kde jsem měla strávit několik (zoufale málo) dnů, abych se pořádně rozmluvila anglicky a tento jazyk, dosud biflovaný z nudných stránek učebnic, dostala – jak se říká – do ucha, jsem odjížděla ze své, najednou tak milé země se směsicí nejrůznějších pocitů, které by se daly nakonec svázat do jednoho uzlíku s názvem STRACH. Strach z neznámého. Co mě tam čeká – osamocenou, jazykově i jinak bezbrannou dívku? Anglie navíc nikdy nebyla zemí, která by mě za poznáním lákala. Již dříve jsem si ji spojovala s hustou mlhou, kde na krok nevidíš, všudypřítomným deštníkem, věčně promočenými botami, vlezlým vlhkým chladem, neměně chladnými lidmi a jediné, co suchého zde naleznou, bude jejich typický humor, jemuž však švejkovinou poznamenaný Čech těžko bude rozumět a adekvátně odpovídat. Na Jacka Rozparovače a krvelačné londýnské uličky jsem raději nemyslela, neboť bych se na doverský břeh neodvážila ani špičkou boty vkročit.

Všechno – jak už to v životě chodívá – bylo nakonec úplně jinak. Deštník ani po paty dlouhou pláštěnku jsem tehdy (v září tomu bylo) ze svého teplým šatstvem napěchovaného kufru vůbec nevytáhla. Místo toho jsem se po slunných uličkách jednoho města na jihozápadě proměňovala v lehké sukni a jen litovala, že jsem si s sebou nepřibalila nějaké šortky. Angličané mě několikrát dobře rozesmáli a mnohokrát s trpělivou zdvořilostí byli ochotni naslouchat mé lánané angličtině a po několikáté opakovat stejnou větu, bych konečně porozuměla...

Taxikáři mě – neustále bedlivě strážící hubeňoučkou peněženku – nenatáhli ani o penci, a i přes různé horory o zdejší kriminalitě jsem měla štěstí jen na samé dobré a slušné lidi. A co víc – tuto zemi jsem si zamilovala. Například tamní životní styl. Potkat o víkendu v krásných parcích poklidně odpočívající Angličany, kteří nikam nespěchají a jen tak koukají, to se mi opravdu moc líbilo. „Typical Englishmen,“ posmívali se sice mi temperamentní italská přátelé, já však na tyto někdy až znehybnělé lidi hleděla se zalíbením. Žádná nervozita, rozčilování, spěch ... zběsilý úprk na chalupy a za dva dny stejně zběsilý návrat zpět, jako je tomu u nás. I různé nepředvídané, komplikované situace tamní lidé zvládali s klidnou vyrovnaností a dokonce s jemným humorem.

Mým uším také přirozeně znělo, že mě učitelé oslovují Yvonne. Já sama si pak nikdy nemusela lámat hlavu tím, komu tykat nebo vykat a kdo má jakou funkci, titul atd. Stačilo si jednoduše zapamatovat jejich křestní jméno. Vztahy zkrátka lidsky přirozené a přátelské. Jistěže kupříkladu italská či španělská spolužáci byli srdečnější a otevřenější (však jsem je měla moc ráda), ale ... v Anglii mi bylo moc dobře. Snad to způsobilo na tu dobu nezvykle štědré sluníčko, které nezalezlo za mraky takřka po celé tři týdny. „Když svítí slunce, je každý Angličan šťastný,“ řekl mi jeden z mých učitelů, který se podivil, že i odpoledne se hodlám za takového počasí účastnit lekcí. Jenže já (a se mnou celá má vlast) měla tehdy co dohánět.

Kdybych mohla, zas bych se tam vrátila, a přistě už bych tímto směrem cestovala s úplně jinými pocity – žádný strach, jen těšení a pěkné vzpomínky, i když vím, že dvakrát do stejné řeky už nevstoupím.

Kdybych mohla, navštívila bych i jiné země, kde bych s nadšením poznávala tamní kulturu, lidi, památky a hlavně mentalitu, kterou jazyk odráží.

Už to však v mých možnostech ženy vdané, s dítětem, zaměstnané a s třemi křížky na krku není jaksi možné. Má nejlepší léta přišla nazmar v časech, kdy ještě byla spuštěna železná opona. Dnes můžeme volně cestovat a s okolním světem spolupracovat. Přeji to z celého srdce všem našim studentům, a na kolegiu rektora, kde profesorka Zemánková vždy seznamuje s novými možnostmi zahraničních kurzů a jiných aktivit, s dobrým pocitem sleduji, jak se okruh spolupráce naší vysoké školy (a nejen jí) hezky rozšiřuje.

Na toto téma si ostatně povídáme s prorektorkou prof. Helenou Zemánkovou v rozhovoru, který v tomto čísle najdete. Kromě ní také představujeme nové děkany FaVU a FaME – doc. ak. soch. Tomáše Rullera a prof. Františka Trnku.

I přes to, že studenti zatím zdárně zvládají připravovat studentskou přílohu NO NAME, kterou hodlají vydávat každý měsíc, přináší náš časopis také informace o studentech a pro studenty v rubrice nazvané Studentský koutek. Věříme, že se časem podaří tuto jistou „dvojkoľejnost“ překonat lepší vzájemnou spoluprací i tím, že ve studentské příloze najdou uplatnění také příspěvky, které pro studenty s dobrým úmyslem informovat a přinášet jim užitečné rady zpracovali zaměstnanci naší školy.

Po delší časové přetřžce znovu obnovujeme časopis zpestřující rubriku Dění kolem nás, do níž nám přispívá svými fotografiemi z nejrůznějších kulturních a společenských akcí fotografka Anna Pecková. K ohlédnutí za loňským rokem nás může přimět nejen přehled událostí v roce 1997 na str. 20–21, ale i obsah loňského VII. ročníku časopisu Události na VUT s přehledem nejdůležitějších článků a abecedním rejstříkem autorů, uveřejněných v samostatné příloze.

K tomu všemu známé a obvyklé rubriky, z nichž upozorňuji zvláště na další poutavý článek s cestopisnou tematikou našeho skalního přispěvatele doc. ing. Vladimíra Ustohala, CSc. Tentokrát jej věnoval legendárnímu českému cestovateli J. Welzlovi.

Na závěr děkuji všem, kteří tak ochotně a bez nároku na honorář nám do časopisu přispívají, byť mají tolik jiné práce a znáte to – málo času (i peněz).

Vaše Yvonne KONEČNÁ

Obsah č. 2/98

V tomto čísle najdete:

1 Grafický design J. Meisnera

2 Redakční sloupek

Opona spadla, hurá do světa

3 Zprávy z rektorátu

Nové možnosti pro prezentaci vědecké práce

Z jednání kolegia rektora

4 Rozhovor měsíce

S prorektorkou prof. ing. arch. H. Zemánkovou, CSc.

6 Pozvání na výstavu

Hommage à la Bretagne

7 Zprávy z Akad. senátu

8 Žhavé otazníky dneška

Quo vadis CO?

Napsali o VUT

9 O potřebě nezústat stranou

10 Představujeme

Zvolen nový děkan FaVU

12 Z výstav

Ars papirium

Pestrá výstavní činnost Institutu reklamní tvorby a marketingových komunikací

13 Studentský koutek

Hledám zaměstnání – jak na to

IAESTE LC VUT Brno informuje

„Ostře“ sledování studentů aneb Jak se žije naší vysokoškolské mládeži

16 Dění na fakultách

Program CEEPUS na Fakultě stavební

TRIZ na VUT podruhé

Výzkumné a výukové centrum podpory

podnikání na Fakultě podnikatelské

Společné setkání

19 Představujeme

Prof. Ing. František Trnka, CSc.

Prof. Jan Caha – cyklus „Rektoři na VUT“

20 Události v roce 1997

22 Sport

23 Dění kolem nás

24 Z cest

Kytička pro Eskymo Welzla

Příloha

NO NAME (studentský časopis)

Přehled nejdůležitějších článků časopisu Události na VUT v Brně v roce 1997

Uzávěrka čísla: 22. 1. 1998

Redakce děkuje ak. malíři Janu Meisnerovi za přípravu titulní strany tohoto čísla.

Příspěvky přijímáme vtištěné na papíře i nahané na disketách 3,5 nejlépe ve formátu Word. Vítejte též barevné i černobílé fotografie s vyznačením autorství a popisky, dále ilustrace, loga a další obrazový materiál. Po použití vše autorům vracíme. Uzávěrka každého čísla je obvykle 15. dne v měsíci.

Nové možnosti pro prezentaci vědecké práce

Prof. Ing. J. Kadrnožka, CSc., prorektor pro tvůrčí činnost VUT v Brně, a redakční rada ve složení:

Prof. Ing. Jiří Dvořák, DrSc. (Fakulta podnikatelská), předseda

Dr. Alena Mizerová (nakladatelství VUTIUM), tajemnice

Prof. Ing. Jaroslav Kadlčák, DrSc. (Fakulta stavební)

Prof. Ing. František Pochylý, CSc. (Fakulta strojní)

Doc. Ing. Libor Dědek, CSc. (Fakulta elektrotechniky a informatiky)

Doc. PhDr. Jan Sedlák, CSc. (Fakulta architektury)

Doc. Ing. Stanislav Kafka, CSc. (Fakulta technologická ve Zlíně)

Doc. Ing. Michal J. Veselý, CSc. (Fakulta chemická)

Ing. Jaromír Černý, (Fakulta managementu a ekonomiky ve Zlíně)

vyhlašují vydávání „Vědeckých spisů na VUT v Brně“ s tímto zaměřením:

1. Edice – Thesis

Doktorské disertační práce

Formát A5, ISSN, rozsah 40–50 tisk. stran.

Jednotlivé sešity v jednotné formě nahradí „autoreferáty“, skládatelné do vhodného řadiče, bez autorských honorářů.

Vydávání:

- Série prací bude vydávána průběžně od počátku roku 1998.
- Rukopisy prací musí být jednotně zpracovány podle pokynů Nakladatelství VUTIUM.

2. Edice – Monographs of the Technical University

of Brno (Vědecké spisy – oborové řady)

Formát B5, ISSN, rozsah 50 tisk. stran, náklad podle doporučení redakční rady

Obsah:

- V této edici budou publikovány v anglickém jazyce stručně reprezentativní vědecké a odborné práce pracovníků VUT v Brně.
- Publikovat je možno jen práce zcela původní s podstatným přínosem autora, které nebyly zatím nikde otištěny.
- Spoluautory mohou být odborníci i jiných organizací a institucí.
- Práce jsou velmi přísně posuzovány a po vydání této vědecké monografie honorovány.

Vydávání: • První práce budou vydány v listopadu 1998.

- Další práce průběžně.
- Rukopisy prací musí být jednotně zpracovány podle pokynů Nakladatelství VUTIUM.

3. Edice – Scientific Activity Report

Formát A4, ISSN, rozsah 100 výtisků, bude také vystaveno v síti INTERNET.

Obsah:

- V této edici budou publikovány stručnou formou výsledky práce na všech významných ukončených úkolech pracovišť VUT v Brně (mezinárodní, národní, VUT v Brně, ne fakultní).
- Spoluautory mohou být odborníci i jiných organizací a institucí.
- Odpovědný řešitel úkolu vyplní podle pokynů Nakladatelství VUTIUM a CVIS formulář pro úkoly s mezinárodní či národní spoluprací a práce na grantech (mimo fakultních úkolů).

Vydávání: • První svazek (za rok 1997) v 1. polovině roku 1998

- Další svazek vždy v dubnu příslušného roku.

4. Edice habilitačních prací a inauguračních přednášek

Formát B5, ISSN, rozsah 50 výtisků.

Obsah: • V této edici budou publikovány:

- Podstatné části habilitačních prací
- Inaugurační přednášky ke jmenování profesorem

Členění: • Podle pokynů Nakladatelství VUTIUM.

Vydávání: • Průběžně

Podrobné informace poskytne: PhDr. Alena Mizerová, vedoucí nakladatelství VUTIUM, tel./fax 4112 5184, e-mail mizerova@ro.vutbr.cz

Návrhy k vydání v edicích Thesis, habilitační práce přijímají proděkaní pro vědu a výzkum příslušných fakult VUT v Brně.

Návrhy k vydání v edici Monographs přijímá prof. Ing. J. Dvořák, DrSc., předseda redakční rady vědeckých spisů, FP, Ústav ekonomiky a managementu, tel. 4114 2617, fax 4124 8363, e-mail: dvorak@fbm.vutbr.cz

Prof. Ing. Jiří DVOŘÁK

Z jednání kolegia rektora ve zkratce...

• Prorektor doc. Petr Sába informoval o mzdové situaci VUT ve srovnání s jinými vysokými školami a předložil návrh řešení pro příští období. Doporučil analyzovat metodiku doktorandského studia vč. zapojení doktorandů do tvůrčí činnosti. Kvestor RNDr. Alexandr Černý navrhl vypracovat mzdovou strategii i pro servisní pracovníky. Materiál bude vypracován v písemné formě a pak předložen členům kolegia.

• Prorektor prof. Jaroslav Kadrnožka podal stručnou informaci o materiálu, který je na základě vládního usnesení z dubna 1997 o rozvoji vědy a výzkumu připravován pro jednání vlády. Podle tohoto materiálu budou institucionální prostředky pro vědu a výzkum rozdělovány stejným způsobem pro všechny organizace podílející se na těchto aktivitách, tj. pro VŠ, ústavy AV i soukromé výzkumné vývojové organizace. Základem bude pravidelné, pravděpodobně pětileté podrobné hodnocení ve všech oblastech výzkumu a dosažených aktivitách, podle něhož budou poskytovány tyto institucionální prostředky v následujících letech. Je proto třeba se na toto hodnocení připravit již nyní, protože se tím rozhoduje do značné míry o významném podílu příjmů školy v příštích letech.

• Na VUT zahájili kontrolu pracovníci oblastní pobočky NKÚ v Brně, kteří prověřují 2 grantové projekty GA ČR na FAST a FS VUT. Při této příležitosti byla diskutována otázka zodpovědnosti řešitelů nejen ve vztahu k zadavateli projektu, ale i k nositeli projektu, jímž je v případě GA ČR nejčastěji fakulta. Z diskuse vyplynul

závěr, jímž se jasně říká, že fakulta/škola je sice nositelem grantového projektu, ale řešitel odpovídá za řádné čerpání finančních prostředků, za dodržení smlouvy nejen směrem k zadavateli, ale i směrem k fakultě/školě, a za dodržení obecně platných předpisů. V této souvislosti kvestor VUT Alexander Černý upozornil na to, že bude nutné zajistit kontrolu předkládaných projektů, zejména v ekonomické oblasti, a důrazně upozornil na nutnost dodržovat při řešení úkolů ekonomickou kázeň.

• Prorektor doc. Petr Dub oznámil, že byly již zahájeny práce na přípravě Výroční zprávy VUT v Brně za rok 1997. Děkaní fakult obdrželi žádost o předání podkladů v české i anglické verzi.

• Prorektorka prof. Helena Zemánková informovala o tom, že úhrada reklamy o studiu na VUT v zahraničním inzertním časopise bude v případě zájmu provedena takto: 30 % VUT, 40 % FEI, 30 % FAST. Rovněž oznámila, že vzhledem k vysoké finanční náročnosti se VUT nezúčastní prezentace na studijním veletrhu v Pákistánu.

• Kvestor VUT zhodnotil hospodaření VUT v roce 1997 jako celkově úspěšné. Pouze FaME překročila výdání o 650 tis. Kč.

• Ředitel CVIS informoval o rozšíření informačního serveru údaji o studentech.

S prorektorkou prof. ing. arch. Helenou Zemánkovou, CSc.

Jméno paní profesorky Zemánkové si můžeme spojit s řadou věcí, ať už je to Francie, na níž se při svých zahraničních aktivitách nejvíce orientovala, nebo rekonverze uvolněných průmyslových objektů, z nichž sluší připomenout především bývalou budovu Meopty, jejíž prostory dnes mohou sloužit dvěma fakultám VUT – Fakultě elektrotechniky a informatiky a Fakultě chemické. Obojí vlastně vypovídá o tom, že je profesně architektkou a navíc se jako prorektorka VUT angažuje v oblasti vztahů naší vysoké školy se zahraničím.

S šarmem sobě vlastním a vitalitou, která při její menší, drobné postavě vždy udiví, s milým úsměvem, laskavostí a dobrou náladou, kterou kolem sebe šíří, byť rtuť nervozity v jejím okolí stoupá povážlivě nahoru, tak profesorka Zemánková – jak jsem měla možnost dosud pozorovat – přistupuje k životu a okolnímu dění, čímž potvrzuje sama na sobě myšlenku, kterou mi v rozhovoru řekla: „Pozitivně naladění lidé dosáhnou vždy lepších výsledků.“

S jejím profesním životopisem se čtenáři mohli seznámit v minulém čísle „Událostí“ při představování nové jmenovaných profesorů, v následujícím rozhovoru jsme hovořili s paní Zemánkovou především jako s prorektorkou a zaměřili se tedy na její činnost ve prospěch VUT jako celku.

Jak vnímáte poslání prorektorky pro zahraniční styky VUT, jemuž se věnujete vedle vlastní tvůrčí architektonické činnosti?

Snažím se v této funkci přispět k prezentaci VUT jako uznávané vysoké školy technického zaměření se značnou tradicí, která je akceptována zahraničními partnery. Mou snahou je hledat další formy spolupráce, navazující na ty, které se otevřely v posledních 90. letech.

Našich 9 různorodých fakult, tvořících svazek VUT, mají již vytvořeny své vlastní druhy zahraniční spolupráce, které je oboustranně prospěšné dále udržovat a rozvíjet. Nicméně je nutností, aby se škola prezentovala jako celek, tedy jako Vysoké učení technické, jako je tomu u klasických západních univerzit, neboť to má daleko větší váhu. Myslím si, že si to ještě mnozí, i členové akademické obce, dost dobře neuvědomují a domnívají se, že ten řekněme individuální přístup zvítězí rychleji. Je však dobré cítit, že patříme k jednomu společenství. Zahraniční partneři se na nás obracejí právě jako na Vysoké učení technické a stejně tak nabídky ke spolupráci, ať už ze zahraničí nebo i z našich institucí, centrálních pracovišť a z ministerstev a v neposlední řadě zahraniční stipendia jsou formulovány právě směrem k VUT, nikoli že by nejprve přicházely na fakulty. Pak je dobré se společně setkat a dohodnout se, komu dát přednost nebo kterou odbornou oblast budeme s konkrétní zemí rozvíjet.

Jak se vám daří získávat sponzory a prostředky pro financování projektů?

Pravdou je, že mezivládních kulturních dohod bylo sice vytvořeno mnoho, ale stipendia jsou velmi limitována, např. na VUT přicházejí dvě až tři za rok, což je hrozně málo pro studenty, doktorandy i mladé vědecké pracovníky. Tudíž je nutné hledat i jiné cesty – různé mecenáše, nadace, projekty. Existuje nabídka, která nám v případě aktivního zapojení dává šanci získat finanční podporu i z jiných zdrojů než jen z toho centrálního ministerského. Takovým, již vlastně doznívajícím projektem je TEMPUS, který dával obrovskou šanci vysokým školám v ČR pro individuální i kolektivní spolupráci a mobilitu studentů.

TEMPUS patřil k neúspěšnějším projektům, které zahraniční oddělení v posledních letech realizovalo. V čem spočíval jeho hlavní přínos?

My teď vstupujeme do posledního roku již druhého projektu TEMPUS, který byl připraven pro studenty a pedagogy všech fakult VUT. Jestliže ten první byl v onom heroickém porevolučním období na začátku 90. let zaměřen na mobilitu studentů, abychom finančně umožnili studentům vyjet do ciziny za prvními poznáním, čehož studenti s nadšením tehdy využívali, je ten druhý sice také spojen se studentskou mobilitou, ale ta se stává testujícím vzorkem srovnatelnosti studia na VUT se školami ve vyspělých zemích, např. učebních programů nebo hodnotících kritérií. O tom vypovídá sám název projektu: „Student Mobility Testing Ways of Evaluation and Accreditation“. Na tomto projektu se nám podařilo spojit 12 zahraničních univerzit a 6 domácích partnerů i z průmyslové sféry. Musím přiznat, že naše úloha koordinačního a kontraktačního pracoviště je někdy velmi nelehká.

Snažíme se směřovat k internacionalizaci naší školy. Jsou fakulty, na nichž se již některé ročníky v určitých předmětech učí v anglickém jazyce. Koketujeme i s tím, že by se vyučovalo ve francouzštině; jeden z projektů, připravený ve spolupráci s pedagogy z Fakulty stavební, je zaměřen právě na výuku pro frankofonně orientované studenty, aby byli připraveni ke spolupráci s francouzskými partnery.

V západních univerzitách se teď hodně rozvíjejí programy zaměřené na euroinženýrství. Jsou to projekty dotované Evropským společenstvím, které zahrnují všechny jeho země. My jsme měli možnost se zúčastnit jako pozorovatelé. Jedním z těchto projektů je například projekt nazvaný EUFORIA, který vznikl na INSA Lyon, jehož v loňském roce absolvovali první studenti nejen z Francie, ale i z Německa, Španělska, kteří byli schopni zvládnout vysokoškolskou výuku na třech zahraničních univerzitách a tedy ve třech rozličných jazycích, čímž se připravili na roli inženýra třetího tisíciletí. INSA Lyon vytvořil rovněž projekt, který nabízí zemím bývalého východního bloku, aby za francouzské stipendium studovali první dva ročníky na INSA, což je institut aplikovaných věd, velmi podobný zaměření našeho VUT.

Kterým směrem se tedy bude TEMPUS dále ubírat?

Zcela nedávno jsme se v naší rektorátní aule setkali s představitelkou pražské kanceláře TEMPUS, která zájemcům z řad VUT a dalších vysokých škol podala základní informace o tom, kam směřují další projekty TEMPUS v následujících dvou letech. Projekty budou zaměřeny na evropská studia, na management vysokých škol, což je myslím velice potřebné, budou přijaty také projekty přinášející nové programy a kurzy se zahraniční účastí či v cizích jazycích, budou rovněž do tohoto období zahrnuty projekty rozvíjející spolupráci s městskou správou, která bude takto permanentně vzdělávána.

Jaké další projekty ještě skýtají možnost zahraniční spolupráce?

Do budoucna bude Evropské společenství podporovat ty země, které to více potřebují. My se pak budeme moci zapojit i do jiných projektů, jako je třeba akční program pro realizaci politiky odborného vzdělávání Evropského společenství nazvaný Leonardo da Vinci, nebo Barrande zaměřený na spolupráci s Francií, Aktion podporující spolupráci s rakouskými odborníky či nový projekt studentské mobility ERASMUS – SOCRATES. Pro příští školní rok jsme zpracovali institucionální smlouvu, která vytváří dohodu mezi VUT a Evropským společenstvím. V této smlouvě jsou zakotveny veškeré strategie nejen VUT, ale i jednotlivých fakult, z nichž vyplývá možnost finanční podpory hlavně pro mobilitu studentů.

Byla bych ráda, kdybychom využili všech možností, hlavně které nám nabízí francouzská strana, neboť tím, že naši studenti i učitelé nemají odpovídající

znalost francouzského jazyka, nelze jich v celé šíři využít.

Kromě toho se připravují nové kulturní dohody s Řeckem, Kubou a dalšími zeměmi. Posláním našeho zahraničního oddělení je neustále všechny nabídky a projekty sledovat, hledat prostřednictvím British Council, Francouzského institutu, Italského kulturního střediska, ambasad nebo různých nadací další možnosti ke spolupráci jak vědecké, tak i pedagogické.

Mimochodem, jak hodnotíte zájem zahraničních partnerů o spolupráci s naší vysokou školou. Jaké renomé podle vás VUT v zahraničí má?

Hodně to záleží na osobních kontaktech, na tom, co jednotlivé osobnosti a představitelé VUT pro tu spolupráci se zahraničními partnery udělali. Nestací abychom se zviditelňovali jen prostřednictvím inzerátů či výstav, účasti na zahraničních veletrzích, ale je důležitá i individuální odborná prezentace na zahraničních konferencích a to, co hodláme konkrétně vložit do této spolupráce, jaké nasazení a úsilí. Dobrou reklamu našim pedagogům můžou udělat třeba právě zahraniční studenti. O tom, že kladně hodnotí svůj pobyt u nás, svědčí skutečnost, že pak sami bojují o to, aby se mohli k nám vrátit, udělat si třeba diplomku, anebo absolvovat doktorandské studium, což je pro nás touto nejkrásnější odměnou.

Která fakulta je v tomto směru nejvíce žádaná?

Především je potřeba říci, že navázání spolupráce je výsledkem oboustranné angažovanosti. Základem věhlasu fakult jsou kvalita výuky, dobří profesori a atraktivnost témat. Z tohoto pohledu musíme vnímat i zájem o mobilitu studentů.

Čtené zahraniční pobyty studentů z Fakulty architektury vyplývaly z mých dlouhodobých kontaktů s profesorkami a profesory zahraničních fakult. Jeví se mi perspektivní těchto kontaktů nadále využívat.

Stejně také mobilita studentů FEI je pokračováním dřívějších úspěšných projektů. Při přípravě Tempusu jsme vyzvali i ostatní fakulty, aby se chopily příležitosti a rozvinuly další nové kontakty. FAST a FS tak zahájily spolupráci s německými a italskými partnery. Přispěli jsme i k mobilitě studentů z Fakulty podnikatelské v rámci dalšího projektu Tempus, na němž jsme spolupracovali s libereckou univerzitou.

Jakým způsobem poskytlujete členům akademické obce informace o těchto možnostech spolupráce?

Jednak prostřednictvím tohoto časopisu, ale nyní také připravujeme novou stránku na Internetu, kde bychom potřebné informace zpřístupnili a průběžně aktualizovali. Prezентují je vždy na kolegiu rektora, zasedání Vědecké rady VUT, v setkáních s proděkaný. Rádi také zviditelňujeme VUT formou různých výstav orientovaných na vysokoškolské vzdělávání, které ve spolupráci s některými dalšími českými univerzitami prezentujeme na zahraničních veletrzích. Do budoucna se významnou prezentací jistě stanou inzertní přís-

pěvky v mezinárodních publikacích, kde VUT již má své místo. V posledních 3 letech se snažíme využívat k prezentaci rektorátní aulu, kde ve spolupráci s různými institucemi a především ambasadami instalujeme výstavy, na které VUT zve širokou, nejen odbornou veřejnost. Pro blížící se Dny francouzské kultury v Brně připravujeme zajímavé výstavy.

Nesmím ani zapomenout na to, že jsme poněkud proměnili i naše zahraniční oddělení, kam lidé začali více chodit a využívat možností, které jim nabízíme.

To je tedy ono tzv. International Office, jehož vytvoření a vybavení jste zahrnuli do plánu projektů TEMPUS?

Tím jak se stále více rozvíjela zahraniční spolupráce, tak někdejší malé zahraniční oddělení, málo jazykově vybavené a orientované spíše na ruštinu (na kterou bychom ale na druhé straně taky neměli zapomenout), již neodpovídalo změněným potřebám, které devadesátá léta přinesla. Aby naše oddělení bylo srovnatelné s úrovní na jiných vysokých školách i ve vyspělých zemích, snažili jsme se v rámci projektů TEMPUS zažádat o technické vybavení. Zároveň jsme chtěli oddělení posílit o pracovníky schopné jazykově obstát. Do budoucna nás čeká ještě mnoho práce – chceme se zaměřit na oblast managementu, zkusit v rámci nových projektů vytvořit podmínky k načerpání zkušeností z dobře fungujících zahraničních oddělení, například i formou zahraničních stáží. Současný kolektiv, který se na našem oddělení utvořil, je báječný i v tom, že je ochoten obětovat prázdninové dny, neboť právě v tomto období přijímáme zahraniční partnery, končí projekty, konají se prezentace, obhajoby studentských prací, závěrečná setkání atd.

Pokud jde o jazykovou připravenost studentů i pedagogů, je známo, že vaše zahraniční oddělení i v tomto směru napomáhá. Jak konkrétně?

Ano, je třeba zvyšovat jazykovou úroveň studentů, ale i těch, kteří budou vzdělávat zahraniční studenty. Současná mladá generace měla více šancí studovat jazyky, ale přesto máme rezervy. Angličtina se sice stala již samozřejmostí, ale ostatní jazyky leží na okraji zájmu.

Když pak přicházejí nabídky z univerzit, kde se hovoří německy, je těžko najít kvalitního studenta vyzbrojeného právě tímto jazykem. Podobný problém se týká i francouzštiny.

Na počátku mého prvního funkčního období jsem se pokusila ve spolupráci s British Council zorganizovat

první kurzy anglického jazyka, v nichž nám přednášeli lektori přímo angažovaní v British Council. Bylo nám umožněno hledat sponzory, kteří by celý kurz, který nebyl nikterak levný, zaplatili. V současné době je to složitější, peněz všude jaksi ubývá, nicméně máme lektory z USA a z Francie, ze společnosti GREF, sdružující tzv. "mladé důchodce" ochotné zdarma učit francouzštinu.

S jakým zájmem se tyto kurzy setkávají u studentů a zaměstnanců VUT?

Teď už je to lepší, neboť mnozí si uvědomili, že například nabídka z francouzské strany je značná a perspektivní, je možno tam absolvovat i doktorandské studium nebo získat regionální stipendia, pracovat v různých podnicích a zároveň si dělat diplomové práce.

Musím se však zmínit také o zahraničních studentech, kteří k nám přijíždějí na studijní pobyt a jsou nuceni se učit našemu jazyku. Například na Fakultě stavební je Ústav jazyků natolik dobře připraven, že tam realizuje kurzy českého jazyka a někteří studenti pak nabývají takových kvalit, že jsou schopni prezentovat závěrečné práce v docela slušné češtině.

Vidím, že práce máte opravdu víc než dost a jste – jak se říká – permanentně „v poklusu“. Přitom neztrácíte svůj optimistický úsměv. Jak se vám daří mít stále tak dobrou náladu?

Snažím se nepropadat takové té národní náladě, že pořád nařikáme a tím ztrácíme moře času. Chci ke všemu přistupovat aktivně a vím, že tento přístup mi nakonec přinese i okamžiky radostné a obohacující nejen mě, ale i mé okolí. Každá práce, kterou děláte s nadšením, je skvělá. Ve všem je třeba se naplno angažovat, což přináší kladnou odezvu spolupracujících partnerů.

Paní profesorko, děkuji vám za rozhovor.

Prof. Ing. arch. Helena Zemánková, CSc.

je prorektorkou VUT pro zahraniční styky od roku 1994. V této oblasti se předtím již angažovala jako proděkanka Fakulty architektury, kdy úzce spolupracovala s prof. Petrem Vavřínem, tehdy zastávajícím její nynější funkci. Zahraniční aktivity prof. Zemánkové se datují od druhé poloviny 80. let, kdy vyjela na půlroční stáž do Francie. Sama na sobě tak poznala to, co dnes tlumočí studentům, že totiž pobyt v cizí zemi člověka "poznamená" a že v nejlepším případě dojde ke vstřebání kultury a ztotožnění s mentální zemí. Ve Francii, k níž si našla velmi vřelý vztah a kam se pak později vracela i stále vrací, navázala během svého hostování četné kontakty, díky nimž mohla VUT zajistit vzájemné výměny, spolupráci, pořádání výstav aj. Velmi úspěšně se díky jejím kontaktům rozvíjela i spolupráce s francouzskou ambasádou, která VUT zprostředkovala uskutečnění výstav mezinárodního významu, jakými byly třeba expozice Holografie či Fraktální svět.

Na první pohled se tak zdá, že prof. Zemánková je nadšený frankofil. Sama však říká, že ač je jí Francie blízká, má k jejímu srdci nejbližší spíše slunná Itálie, její architektura, design, hudba a možná i lidé. Své aktivity rozhodně nerozvíjí jen francouzským směrem – nicméně to, že tolik propaguje výuku francouzštiny, souvisí také s tím, že právě Francie nabízí naší škole široké možnosti spolupráce, kterých by byla škoda nevyužít.

V této souvislosti připomeňme, že počátkem března budou probíhat již tradiční Dny francouzské kultury „Bonjour, Brno“, do nichž se naše vysoká škola znovu zapojí. V aule Rektorátu bude při této příležitosti instalována výstava z fotografií manželů Zemánkových příznačně nazvaná *Hommage à la Bretagne*, která bude zahájena na vernisáži 4. března v 17 hodin a pro veřejnost bude přístupna do 18. března. Stane se tak dalším plodem úspěšné spolupráce prof. Zemánkové s francouzskou ambasádou a nezanedbatelným přispěvkem naší školy do kulturního dění města Brna.

Hommage à la Bretagne

„Není zde velkých přístavů ani letovisek. Pobřeží nízké i skalnaté, poseté ostrůvky, ozvláštňené útesy modelovanými nárazy větru a vln do bizarních forem, bra světel, majáků a bójí.

Sůl, kterou jsou větry prosyceny, se třpytí na pobřežní vegetaci, příliv přináší na písčiny a nakupené valouny spousty chaluh, které hýří rozmanitostí tvarů i barevností.

Podivuhodná je proměna oceánu s pozoruhodnou podívanou přílivu a odlivu, rodícího se dne i západu slunce, s atmosférou zamíženého obzoru s častými sprškami deště i divokými bouřemi.

Je te salue la Bretagne, je te salue vieil océan!“

Těmito poetickými slovy a především kolekcí barevných fotografií vzdávají Helena a Václav Zemánkovi hold nejzápadnějšímu pobřeží Bretaně, původními obyvateli – Galy – nazvaném l'Armor, země sousedící s mořem, podle hlubokých zářezů ústí řek také označované „les Abers“ anebo též nazývané „côte des legendes“.

A tak se těšme, že v naší strohé rektorátní aule na nás na chvíli dýchne tajuplná atmosféra země, s níž se můžeme cítit být spřízněni dávnými, keltskými předky a o níž Tristan Corbière kdysi napsal:

„Un pays – non, ce sont des côtes brisées de la dure Bretagne: Penmarc'h, Toul-Infern, Poul-Dabut, Stang-an-Ankou... Des noms barbares hurlés par les rafales, roulés sous les lames sourdes, cassés dans les brisants et perdus en chair de poule sur les marais... Des noms qui ont des voix.“

Foto: A. Pecková, H. Zemánková

– yk–

Poslední zasedání Akademického senátu VUT v loňském roce se uskutečnilo 9. prosince a první v novém roce pak 13. ledna. Témata diskutovaná již na minulých zasedáních byla znovu aktuální a je patrné, že jim budou senátoři průběžně věnovat pozornost ještě nějakou dobu.

Souhlas, ale podmíněný

Protože akademické senáty jednotlivých fakult VUT na svých zasedáních projednávaly otázku přípravy projektu rekonstrukce budovy na Antonínské, prezentovali jejich zástupci na prosincovém zasedání AS VUT stanoviska vzešlá z těchto jednání. Z nich pak vyplynulo, že akademické senáty s výjimkou AS FAST souhlasí s tím, aby se v projektu Centra VUT pokračovalo a aby návrh financí této akce byl zahrnut do rozpočtu VUT pro rok 1998. Svůj souhlas ovšem podmiňují akceptováním připomínek, které na zasedání za přítomnosti rektora a kvestora VUT vznesli. Nejčastěji zde zazněla podmínka, aby rekonstrukce objektu byla financována z mimorozpočtových zdrojů VUT a aby nezatížila neúměrně fakulty. Kvestor VUT informoval, že existuje několik variant financování projektu, nicméně zatím není známa strategie řešení rozpočtu VŠ a nedá se v současné době reálně říci, jaké finance bude možno získat. Cílem vedení VUT je získat individuální dotaci a stavbu provádět podobným způsobem financování jako v případě rekonstrukce Meopty II. V každém případě, jak kvestor VUT zdůraznil, budou prioritně řešeny stavební akce zařazené v IRP a akce schválené stavební komisí VUT.

Senátory rovněž zajímalo, v jakém stavu budova je, zda záměr, který si VUT předsevzalo, bude možno realizovat. K tomu prorektor pro stavební činnost VUT doc. Hobst uvedl, že provedení stavebně technického průzkumu objektu na Antonínské potvrdilo, že celkový stavebně technický i statický stav budovy je dobrý a nic tedy nebrání v realizaci této rekonstrukce.

Nejistotu, zda objekt nebude přece jen vrácen církvi, vyvrátil rektor VUT, který prohlásil, že na vrácení objektu církvi neexistuje právní nárok. Rozhodnutím vlády totiž nebyl objekt Antonínská zahrnut do majetkového vyrovnání státu s požadavky církvi. K otázce morálního oprávnění žádat v současné svízelné ekonomické situaci naši země o finanční příspěvek na rekonstrukci objektu, kterého se VUT nechce vzdát a jehož další využívání není bez rekonstrukce stejně možné, rektor připomněl, že VUT bylo v minulosti postiženo již mnohokrát a více než jiné vysoké školy, tudíž proč by mělo znovu doplácet na to, že se jeho výročí setkává se špatnou finanční situací státu? Necht tento požadavek posoudí naši zákonodárci a pracovníci MŠMT.

K návrhu AS FAST, aby VUT místo toho přijalo jiný projekt týkající se zlepšení stávajícího stavu budov VUT, rektor vysvětlil, že na to se mimořádný příspěvek k výročí VUT získat nepodaří, neboť bude vnímán jako součást běžného hospodaření VUT.

Na závěr svého vystoupení rektor přivítal aktivitu jednotlivých fakult podílet se na návrhu, jak co nejlépe využít Centrum VUT v této budově. Senátoři pak žádali, aby o vývoji projektu byli průběžně informováni.

Peníze nejprve fakultám

Rozhodnutím AS VUT ze dne 9. 12. 1997 byli prorektor pro rozvoj VUT doc. Sába a Ing. Pěničková pověřeni vypracovat ve dvou variantách modelový rozpočet VUT na rok 1998. První varianta předpokládá, že budou naplněny společné náklady a zůstatek bude rozdělen na fakulty. Podle druhé (inverzní) varianty by byly naplněny zdůvodnitelné fakultní požadavky a zůstatek pak by byl rozdělen do společných nákladů.

Přestože dosud nebyla známa výše financí, ze kterých bude rozpočet pro rok 1998 tvořen, mělo modelové zpracování návrhu tvorby rozpočtu vysokou vypovídací schopnost, kterou ocenili členové ekonomické komise AS VUT. Na základě této orientační studie pak 6. ledna 1998 zaujali stanovisko, v němž doporučili senátu přijmout následující doporučení pro zpracování finančního plánu 1998:

1. Dodržet platné koeficienty pro jednotlivé fakulty a v roce 1997 přijatý poměr tvůrčí činnosti na celkovém rozpočtu.
2. Základní dělení na fakulty zpracovat dle počtu studentů k 31. 10. 1997 a zahrnout do jejich rozpočtu inflační vliv (cca 10 %).
3. Dělení uvnitř školy provést v poměru: 73,6 % fakulty, 12,4 % SKM, 7,0 % fondy, 7,0 % Rektorát.

4. Navrhnout vedení školy, aby fakultám uložilo provést rozbor hospodaření v roce 1997 a výsledky rozboru projednalo se zaměřením na výrazné odchylky.

5. Požádat vedení školy o předložení návrhu rozpočtů jednotlivých fondů a rektorátních útvarů.

V následující diskusi Ing. Pěničková upozornil, že stanovení pevného procentuálního rozdělení je příliš zavazující a vzhledem k neznámé výši financí jej raději nedoporučuje. Pokud jde o snížení financí rektorátním útvarům, připomněl, že náklady některých fakult byly nakonec hrazeny z rektorátního rozpočtu. Na to předseda ekonomické komise prof. Němeček podotkl, že senátoři jistě nejsou dogmatictí tak, aby v případě nutnosti nebyli ochotni přijaté parametry změnit. Nicméně je podle něj žádoucí stanovit si předem tato procenta a respektovat je.

Hlasováním Akademický senát VUT přijal doporučení EK AS VUT, která budou závazná pro vedení VUT při vypracování rozpočtu na rok 1998. Vymezil zároveň možnost řešit případné kritické situace, které by měly být senátu předloženy k projednání.

Původní smlouva se senátorům nelíbí

Senátoři se zabývali také otázkou pronájmu pozemku, ke kterému má VUT v Brně právo hospodaření pro firmu ÖMV, s.r.o. Doc. Hlavenka totiž navrhl dodatek smlouvy, předložený k posouzení členům ekonomické komise AS VUT, neschválit z důvodu nevýhodných podmínek, za kterých byla smlouva v roce 1995 uzavřena. V následné diskusi členové AS VUT zvažovali, zda bude lepší smlouvu zrušit, či vypracovat nový dodatek. Nakonec se rozhodli – s ohledem na nezpochybnitelnou platnost původní smlouvy – doporučit, aby VUT projednalo s firmou ÖMV vypracování nové smlouvy za jiných, výhodnějších podmínek, platných v roce 1998. K nim patří vyšší nájem a sankce za neuhrazení nájmu. Nová smlouva by tak měla mít pro VUT co možná největší ekonomický přínos.

Nově zpracovaným návrhem smlouvy na pronájem pozemku pro firmu ÖMV, s.r.o. se pak podrobněji zabývala ekonomická komise AS VUT, která doporučila:

1. stanovit nájem ve výši 400,- Kč/m²
2. vymezit sankce za nezaplacení stanovených úhrad
3. upřesnit existenci Nadace ve vztahu k novému zákonu o nadacích
4. nezpracovávat dodatek, ale vzhledem k nenaplnění původní smlouvy uzavřít novou smlouvu na všechny předmětné pozemky

Akademický senát na svém dalším zasedání 13. ledna odhlasoval, aby vedení VUT jednalo s firmou ÖMV o uzavření nové smlouvy za podmínek, které ekonomická komise AS VUT navrhla. V případě, že by tato firma na novou smlouvu nepřistoupila, AS VUT nebude souhlasit s tím, aby byl k původní smlouvě připojen dodatek.

– yk–

Zahraniční oddělení VUT informuje:

University of Richmond ve státě Virginia – podle hodnocení U.S. News World Report jedna z nejlepších regionálních univerzit v USA – by uvítala studenty z České republiky. Vzhledem k tomu, že tato univerzita má poměrně rozsáhlý program finanční pomoci, mají tak čeští studenti s velmi dobrými studijními výsledky poměrně velkou šanci získat určitou formu stipendia.

Zájemci o studium mohou kontaktovat přímo University of Richmond – Office of Admissions:

tel.: 804– 289– 8640, fax: 804– 287– 6535,

e– mail: admissions@richmond.edu nebo mhesser@richmond.edu.

Informace o UR je na webovských stránkách: <http://www.richmond.edu>.

Quo vadis CO?

Otázka, která tíží odborníky a zajímá širokou veřejnost. Oblast v minulosti spojená převážně s válečným konfliktem – najde ještě své uplatnění a oprávnění i v třetím tisíciletí? Má ještě své opodstatnění a význam? Krátkou, jasnou, ale bolestnou odpověď na takové a jim podobné otázky daly červencové povodně. Zatopené vesnice, města, desítky mrtvých, škody vyčíslené na miliardy. Tyto důsledky nemusely být tak veliké, kdyby ...ano, kdyby alespoň v minimální míře svou roli splnila CO, která – jak bylo shledáno – totálně selhala. Obce, na které se valila voda, byly bez vyzkoušení, bez varování, bez jakýkoliv informací odkázány pouze na libovůli hrozivého živlu.

K takové nebo docela podobné situaci velmi dobře mohlo dojít i na VUT v Brně. Vždyť tři naše fakulty se nacházejí v oblasti přímo ohrožených průlomovou vlnou. Čelo průlomové vlny vzniklé destrukcí vodního díla Brněnská přehrada by přišlo k prvnímu ohroženému objektu, kterým je FCH VUT v Brně, zhruba za 13 minut a k nejbližšímu, t.j. FA, asi za 23 minut při výšce vlny 1m.

Po nabytých zkušenostech zjišťujeme, že je to právě CO, která má zabezpečit ochranu života obyvatelstva, majetku a dalších hodnot. Tento nelehký úkol by měla plnit CO i u nás na VUT v Brně. Vždyť samotné město Brno je označeno jako teritorium se zvýšeným rizikovým nebezpečím z důvodu velké koncentrace obyvatelstva a nebezpečných objektů ohrožujících své okolí. A tak můžeme konstatovat, že od již zmíněné živelné katastrofy, přes únik nebezpečných škodlivin, až po velká ohniska požárů se naši školy týká vše. Pro každodenní starosti si ani neuvědomujeme, že všechny naše fakulty, Rektorát a zařízení jsou ohroženy možnou havárií vodárny Pisárky, spojenou s únikem chloru, další fakulty navíc ještě sportovní halou Rondo se čpavkem, oblast Palackého vrchu místním vodojemem a část Králova Pole s fakultami tam dislokovanými Lachemou Brno. A opět před nás vyvstává otázka. Jsme připraveni na možné ohrožení, budeme informováni včas o vzniklé situaci, co bychom dělali a jak se uchráníme?

Faktem zůstává, že na VUT v Brně celkový chod oblasti CO zabezpečuje jeden pověřený pracovník Rektorátu a šest pracovníků fakult, které tuto oblast mají jako svou třetí, někdy i čtvrtou kumulovanou funkci, devět skladníků materiálu, kteří vykonávají péči o materiál na základě Dohody o pracovní činnosti a podobně i dva údržbáři stálých úkrytů. V tomto složení se musí vypracovat a uvést k realizaci Havarijní plán školy, fakult, Plány činnosti pro činnost při přípravě k obraně státu, zabezpečit ukrytí osazenstva školy, jejich vyzkoušení, varování apod. Na škodu celé věci je, že od roku 1990 není doposud přijat patřičný zákon, který by určil místo CO a zároveň také stanovil hranice, ve kterých se státní orgány jednotlivých stupňů mají pohybovat, a určil nejen konkrétní povinnosti, ale i práva.

Abychom i při těchto omezených možnostech mohli zabezpečit ochranu zdraví, životů studentů a našich zaměstnanců, ale i materiálních hodnot VUT v Brně, budeme se snažit o maximální kvalitu informovanosti ze strany Magistrátu města Brna, Regionálního úřadu CO o možném nebezpečí nebo o vzniku nových nositelů případného ohrožení a zabezpečit rychlé vyzkoušení zaměstnanců a studentů VUT v Brně. Pro zlepšení informovanosti fakult, Rektorátu a zařízení bude na INTERNETU zaveden přehled signálů požívaných při vyhledávání jednotlivých ohrožení. O případné evakuaci, ukrytí a ochraně jsou kompetentní pracovníci fakult, Rektorátu a zařízení informováni vyzkoušacím střediskem VUT v Brně.

Plnění dalších úkolů CO, její rozvoj i orientace je přímo závislé na ekonomické síle státu a legislativě, která by měla dát jasnou odpověď na otázku – Quo vadis CO ?

Ing. Lubomír PISKATÝ OPO VUT v Brně

Napsali o VUT – vystřiženo z tisku

Za každého zahraničního studenta, kterého si firmy v ČR vyberou z nabídky Mezinárodního sdružení pro výměnu studentů technických vysokých škol (IAESTE) na pobytové praxi, se dostane jeden český student na praxi do zahraničí. Upozornil na to Jan Ertl z místního centra IAESTE při Vysokém učení technickém (VUT) v Brně. Pro projekt zahraničních praxí hledá sdružení české podniky, které by byly ochotny zaměstnat na praxi studenty ze zahraničí. Chce vydávat také katalog pracovních příležitostí, v němž firmy mohou specifikovat své požadavky na absolventy vysokých škol.

(12. 12. 1997 Lidové noviny, Praha)

Jak PODNIKÁNÍ PLUS sdělil ředitel MSC ČR, s.r.o. Jan Mazuch, po společnostech, které technologie MSC zprostředkovávaly pro tuzemské zájemce v minulých dvou letech (Beko Liberec, Anlin Brno) vstoupila oficiálně na tuzemský trh zapsáním do obchodního rejstříku dnem 1. 10. 1997 také samotná firma MSC. Opírá se nejen o obchodní a hospodářské vazby s tuzemskými výrobci letadel a automobilů, ale také o započatou produktivní spolupráci s ČVUT Praha a VUT Brno. Za strategické centrum si američtí a čeští vlastníci firmy, předurčené pro transfery a zprostředkování křížených technologií, zvolili Brno.

(Prosinec 1997, Podnikání plus, Brno)

V galerii Československé obchodní banky na Dolním náměstí v Olomouci bude dnes v 16.45 hodin slavnostně zahájena výstava obrazů s názvem Míjení. Je to již třetí olomoucká výstava Dity Pešákové, studentky Fakulty výtvarných umění VUT Brno. Její enkaustiky velkých formátů mohli zájemci nedávno zhlédnout v olomouckém Jazz Tibet Clubu. I tato její výstava, která potrvá až do konce ledna, představuje převážně obrazy figurální.

(6. 1. 1998, Hanácké noviny, Olomouc)

V Technologickém parku v Brně se v prosinci otevřely nové provozy společnosti FEI – Philips Electron Optics. Na tento cizojazyčný název si budeme muset zvyknout, protože se stává jedním z mála podniků vyrábějících elektronové mikroskopy na světě a tím i součástí světového obchodu s těmito produkty. (...)

Otevření a posílení nových výrobních kapacit nadnárodní společnosti je dáno řadou okolností. Především výsledky práce brněnské školy elektronových mikroskopů prof. Armina Delonga, existencí Technologického parku vystavěného za podpory britské společnosti Bovis a blízkostí VUT Brno. (...)

(23. 12. 1997, Českomoravský profit, Praha)

-yk-

Inspirace

Gizmo, které se vyrábí v Britské Kolumbii, obsahuje skupinu elektronických složek, získaných ze směly jednoho jihoafrického stromu. Tyto součástky nefungují jako normální elektronika, protože nemají baterii.

(Jane Thurnell-Readová: *Geopatogenní zóny kolem nás*, Práh, Praha, 1996 – str. 143)

Existují totiž desítky dobře prokázaných případů samovolně hořících, ale i mizejících lidí. Před časem jsem ukázal, že se zde snad projevuje energie vakua, nahromadění těžké vody v těle a sprška kosmických paprsků.

(Z článku Věnceslava Patrovského "Co dnes víme o UFO", *Fantastická fakta 1/97*)

... biolog Harry Oldfield zjistil, že lidské tělo zaktivizováno Kirlianovou elektrofotoografií funguje jako ultrazvuk a radiový "maják", napojil Kirlianův přístroj indukující elektrický proud na rollrightský kámen, který byl zároveň napojen na měřič decibelů (kontrola ultrazvuku) a na osciloskop. Osciloskop prokázal zvýšení elektrického pole v kameni, když vycházelo slunce.

(Stuart Gordon: *Paranormální jevy – ilustrovaná encyklopedie, I. a II. díl*, BETA – Dobrovský a Ševčík, Praha – Plzeň, 1997 – str. 363)

Zvuk je energetické silové pole, které udržuje naši galaxii, Mléčnou dráhu, na její dráze. Vše ve vesmíru vibruje, tón je bytí vlastní. Planety, kameny, rostliny, zvířata, vítr, voda, oheň, země – to vše obsahuje původní tónový výraz charakteristický pro danou energetickou soustavu.

(Leah Magie Garfieldová: *Léčení zvukem*, TALPRESS, Praha, v r. 1997 – str. 18)

Ultrajemnými metodami testujeme i zatížení elektrosmogem, zátěže televizní nebo počítačovou obrazovkou. Také u těchto případů může pomoci léčba nosodami (*obdoba homeopatických „léků“*, vysoce zředěné škodlivé působky – pozn. V.M.). Aqua FS ruší zátěže televizní a počítačové obrazovky, Aqua pluvia ruší zátěž způsobenou Černobylem, Aqua R 100 a Aqua 500 ruší zátěž rentgenovým zářením, Stroncium, Cesium, Radon, to jsou nosody pro odstranění dalších vlivů radioaktivity, Aqua elektrostatisch se dá použít proti zátěži elektrosmogem a dokonce Aqua luna compositum může pomoci vyřešit negativní vliv náměsícnictví na imunitu.

(MUDr. Josef Jonáš: *Odolnost vůči nemocem*, REMAT, Praha, 1997 – str. 72)

Už roku 1529 byla vynalezena třístupňová raketa, a to do nejmenších technických podrobností. Roku 1555 byla v sedmihradském Hermannstadtu (dnešní Sibiu) odstartována a přesně podle plánu vzlétla do vesmíru.

(Hartwig Hausdorf: *Když si bohové hrají na Boha*, Brána, Praha, 1997 – str. 77)

V moči je rozpuštěno mnoho solí, a proto je vodivá. Pokud nějakým způsobem zvýšíme koncentraci solí, například část vody odpaříme, její elektrická vodivost mimořádně vzroste. Pokud si takovou močí natřeme tělo, dosáhneme tak značného zvýšení přítoku energie ve formě volných elektronů přes kůži. Tím se v organismu výrazně aktivují všechny fermentativní (enzymické) pochody.

(Jiří Cingroš: *Urinoterapie*. Start, Benešov, 1996)

Výzva

Vážené kolegyně a kolegové na VUT!

Prosíme, abyste laskavě věnovali pozornost následujícím řádkům. Občanské sdružení Sisyfos si klade za cíl vytvářet společenskou protiváhu všem projevům iracionality, které bývají obvykle označovány slovy jako pavěda, alternativní medicína, psychotronika, okultismus, ufologie Několik fyzikálně orientovaných názorných ukázek toho, o co nám jde, jste si mohli přečíst úvodem.

Domníváme se, že tento způsob lidského myšlení je nejen neproduktivní, ale v mnoha ohledech škodlivý, protože uvádí občany v omyl, vzbuzuje v nich klamně naděje a v neposlední řadě odčerpává prostředky, které by mohly sloužit mj. k rozvoji vědy a k prospěchu nás všech. Mnohdy je i východiskem nenávistných kampaní proti vědě a zdravému rozumu.

Jsme dobrovolným sdružením převážně vysokoškolsky vzdělaných lidí – vědců a pedagogů, lékařů, inženýrů Snažíme se o naplnění svých cílů především přednáškovou činností, publicistikou a perspektivně i jinými aktivitami, které jsou ve shodě s našimi cíli.

V Brně většina členů Sisyfa přísluší do akademické obce Masarykovy univerzity, případně je rozptýlena v různých mimoškolských organizacích. Z VUT máme jen několik málo členů. Dle našeho názoru je nutno tento stav změnit, protože na VUT působí velký počet lidí, který by se do skeptického hnutí, zejména jeho fyzikálně orientované části, mohl zapojit. Uvítáme i členy zpočátku pasivní, kteří přispějí stokrát roční členského příspěvkem, budou se účastnit přednáškových akcí a postupně se v nich zapojuvat do diskusí, do obhajoby racionálního myšlení. Existuje pochopitelně i řada jiných způsobů, jak se stát prospěšným členem Sisyfa.

Informace

Dne 7. 1. 1998 byla ustavena brněnská pobočka klubu Sisyfos, organizace českých skeptiků, členu Evropské rady skeptiků ESCO a světové organizace CSICOP. Z 33 k uvedenému datu již registrovaných nebo nově zájem jevících členů z brněnského regionu jich bylo přítomno 21. Schůzi řídil doc. V. Mornstein ve spolupráci se členem předsednictva klubu astronomem dr. J. Grygarem. Přítomní byli informováni o rozsahu sisyfoské problematiky a možnostech prezentace v Brně, dále o současném stavu organizace a jejích hlavních současných aktivitách. V závěru schůze byl zvolen výbor, který bude pobočku řídit do konce roku 1998: ing. J. Kučera (VUT), doc. RNDr. V. Mornstein, CSc. (MU), prof. RNDr. J. Novotný, CSc. (MU), prof. MUDr. J. Šmarda, DrSc. (MU), prof. RNDr. V. Vetterl, CSc. (BfÚ AV ČR).

Případní zájemci o členství v klubu se mohou obracet na autora tohoto textu, který zodpoví i případné dotazy týkající se činnosti organizace. Uživatelé Internetu mohou nalézt podrobné informace o činnosti Sisyfa na stránce <http://www.fce.vutbr.cz/sisyfos/sisyfos.htm>.

Tešíme se na posily z řad teoretiků i praktiků technických věd.

Jménem výboru brněnské pobočky klubu Sisyfos

Doc. RNDr. Vojtěch MORNSTEIN, CSc.

(Biofyzikální ústav LF MU, Joštova 10, 662 43 Brno,
e-mail: vmornst@med.muni.cz
tel: 4212 6333)

Zvolen nový děkan FaVU

Náhlým úmrtím prof. Igora Zhoře v listopadu loňského roku ztratila Fakulta výtvarných umění děkana, který měl být zárukou poklidného vývoje a stabilizace této umělecké školy. Nad školou visel veliký otazník – kdo osobnost prof. Zhoře ve vedení školy nahradí? Odpověď přinesly nové volby, konané 8. ledna tohoto roku. Novým děkanem byl zvolen čtyřicetiletý Tomáš Ruller, vedoucí ateliéru Video – multimedia – performance.

Doc. ak. soch. Tomáš Ruller byl zvolen až ve druhém kole, když získal 6 z 11 hlasů, t.j. většinu. Jeho protikandidátem byl doc. PhDr. Jan Sedlák, CSc. z Fakulty architektury.

Ve svém volebním programu se Tomáš Ruller přihlásil k odkazu předchozího děkana profesora Zhoře, na nějž hodlá navázat. Stejně jako on tehdy si uvědomuje obtížnost situace, do níž vstupuje, na druhé straně však věří, že fakulta má své „pubertální kolize“ již za sebou. Chce se proto jako děkan v první řadě zasazovat o stabilizaci školy, která hledá svou budoucí podobu, orientaci a začlenění. Domnívá se, že škola by měla být založena na pozitivní koncepci.

Volební program Tomáše Rullera

Klíčem mého volebního programu je návaznost na program pana děkana profesora Igora Zhoře. Jeho náhlý odchod je bolestnou ztrátou, neměl by však znamenat vykojení z nastoupené cesty.

Kandidaturu přijímám po zvažování mnoha pro i proti, uvědomuji si obtížnost situace. K tomuto nelehkému rozhodnutí mne vede nejen vědomí spoluodpovědnosti za další vývoj školy, ale i chápání odkazu pana děkana Zhoře jako závazku – v morální, ideové i praktické rovině.

Funkci děkana chápu jako službu.

Pan děkan, profesor Preclík provedl vznikající školu zdárně porodními bolestmi a obdobím dětských neduhů, nyní je třeba FaVU provést fázi dospívání. Věříme, že pubertální kolize má za sebou.

Jde o její budoucí podobu, charakter, orientaci a začlenění.

Probíhající diskurs je tedy o koncepci.

Ve hře jsou konzervativní a progresivní přístupy a promítá se i generační problém.

Obecnou potřebu školy vidím proto ve STABILIZACI:

- V ZÍSKÁNÍ VNITŘNÍ ROVNOVÁHY, k níž vede: uplatňování názorové tolerance, pluralita výukových metod, rovnoprávné postavení pro všechny ateliéry.

- V UPEVNĚNÍ POZICE VE VNĚJŠÍCH VZTAZÍCH

- ve struktuře VUT (zaujmout plnohodnotné místo),
- ve vztazích k ostatním vysokým uměleckým školám, zejména AVU a UMPRUM (rozvinout přirozené, kolegiální kontakty) a také v návaznosti na síť škol středních, v mezinárodním kontextu (vidím cestu v podpoře individuálních výměn studentů i pedagogů, v otevření možnosti přímých ateliérových partnerství, v aktivní zahraniční spolupráci na celoškolské úrovni).

- V ROZVOJI ORGANIZACE

Nenavrhuji konečný produkt, navrhuji přirozený vývojový proces.

Oproti statické monolitní struktuře jsem pro dynamický živý organismus (vyznačující se přirozenou pohyblivostí a proměnlivostí růstu, otevřeností k přijímání, k vylučování, vnímavostí i adaptabilitou na změny podmínek ...).

- K nabytí jistoty a sebevědomí je třeba VYPĚSTOVAT OSOBITOU TVÁŘ

(v náplni činnosti, ve způsobech realizace, v zaměření i ve vztazích) s inteligentní publicitou:

Brněnská vysoká umělecká škola musí být založena na *pozitivní koncepci*. Nesmí být nostalgickou, pokulhávající kopii pražských škol. Měla by nejen zaplnit mezery v tradiční nabídce, ale i akcentovat nové a perspektivní – *orientovat se do budoucnosti*. V existenční jistotě přirozené spádové oblasti regionu se nesmí uzavřít a zakrýt do provincionalismu – musí naopak *přesahovat moravský horizont a usilovat o dimenzi minimálně středoevropskou*, předpoklady k tomu má.

Specifický program může vystavět z *návaznosti na brněnskou avantgardu*, historický Bauhaus, i z inspirace současnými tématy (např. ekologie) i modely předních evropských a světových škol. FaVU se musí vymanit z úrovně vyšší školy uměleckých řemesel a definitivně zakotvit na kvalitativní úrovni vysoké školy – jako součást univerzity by měla garantovat *mimo výuky techniky a řemesel i univerzální humanitní vzdělání*.

Páteř školy jistě tvoří *osobnosti*. Vedle těch, kteří na škole působí dlouhodobě, by měl být *otevřený přístup i hostujícím pedagogům a umělcům na krátkodobé stáže*. Je nutné vytvořit *solidní podmínky pro tvůrčí činnost* a iniciovat grantové aktivity. Pro studenty bych chtěl zajistit praktickou *prostupnost mezi ateliéry* i vícekrát během studia, mezi příbuznými obory i zcela otevřenou, podporovat *mezioborové individuální studijní plány a diferencovanou doplňkovou výuku* včetně vytvoření nárazníkové zóny (přípravky pro ty, kdo přicházejí s diametrálně odlišnými zkušenostmi).

Sebelepsi záměry nelze realizovat bez seriózního *zázemí*. Je bezpodmínečně nutné *profesionalizovat* činnost děkanátu, zejména *administrativní servis a komunikaci*. Je třeba zajistit *automatický přístup k informacím*, napravit nedostatky a změnit styl, *zprůhlednit a racionalizovat hospodaření* – rozdělovat zodpovědně a spravedlivě. Ekonomika by měla být motivující a *generovat aktivní bilanci*.

Hlavní oporu pro *strategická rozhodování* očekávám v *umělecké radě*, kterou hodlám aktivizovat a svolávat dle potřeby vícekrát ročně. Rád bych, aby byla na FaVU co nejdříve zahájena *vlastní habilitační činnost*.

Své zkušenosti ze senátu fakulty i školy hodlám využít ke *konstruktivní spolupráci s akademickým senátem*, s vědomím jeho nezastupitelné kontrolní i legislativní funkce a z přesvědčení o nezbytnosti posilování *samosprávy*. Budu vyžadovat *důsledné respektování akademických svobod* a podporovat v akademické obci *otevřený demokratický dialog*. Pro jeho ozdravení chci vytvořit *větší prostor také studentské reprezentaci*, např. v účasti zástupců studentů na jednání kolegia.

Je zřejmě třeba vytvořit přirozené mechanismy pro *zpětnou vazbu* – např. častější formální i neformální setkávání na společných akcích. Oživit *kolegiální atmosféru* mezi pedagogy a studenty.

I studenti by se mohli chopit zodpovědně svých záležitostí!

Záleží na nás všech i na každém z nás.

Tomáš RULLER

Kdo je Tomáš Ruller

Akademický sochař a multimediální umělec Tomáš Ruller se narodil 15. března 1957 v Brně. Studoval na pražské AVU obory sochařství a architektura. V 80. letech spolupracoval s Divadlem Na Provázku jako berec a výtvarník (např. Komenského Labyrint, Dantova Božská komedie, Divadlo v pohybu). Byl spoluautorem mnoha nezávislých aktivit (Malechov, Malostranské dvorky, Prostor – architektura – výtvarné umění, Návraty k přírodě, Setkání na Spartě, Chmelnice, Dialog a další), jeho nekonformní expozice byly cenzurou vyřazovány z oficiálních výstav. Za svou samizdatovou činnost, petiční akce, spolupráci s Chartou 77 a dalšími aktivitami byl pronásledován StB a vystaven trestnímu stíhání a soudům. Koncem 80. let a v 90. letech se účastnil mnoha samostatných i kolektivních výstav, zapojil se též do řady mezinárodních projektů a našel své zastoupení v domácích i zahraničních sbírkách. Své umělecké práce prezentoval mj. v pražské Národní galerii, v USA, Kanadě, Japonsku, Velké Británii, Francii, Německu aj. Je reprezentován galerií Ronald Feldman v New Yorku. V jeho tvorbě nechybí ani architektonické realizace, např. Panychida na břbitově v Brně, Dětské hřiště na Slovanském ostrově v Praze či Brána brněnské spalovny. Od založení brněnské FaVU stojí v čele ateliéru Video – multimedia – performance. K jeho zájmům patří filozofie a duchovní vědy a životním krédem je: „vědět – chtít – odvážit se – mlčet“.

Tomáš Ruller je nejdůležitější akční umělec v Čechách. S performancemi začal už v roce 1974, tedy dříve než se stal studentem pražské Akademie a než navázal přímé kontakty s českou uměleckou scénou. Od samého počátku měl kvůli nim problémy s policií, která je, ostatně jako vždy, když šlo o výrazný individuální projev, považovala za ideologicky nepřijatelné. Přesto se své činnosti nevzdal a nikdy nepřistoupil ani na žádné kompromisní řešení. Určitou dobu jeho akce komunikovaly především s přírodním děním, později dostaly širší společenský záběr. Považuje je za prostředek překonávání vlastních mezí, za výstup z jakéhosi nulového bodu, kterým nazývá stav, kdy se „ocitáme v koncích, kdy nevíme a kdy neumíme“. Právě v tomto okamžiku začíná tvorba jako obhajoba „přirozeného světa osobní zkušenosti“, při níž „artefakty přestávají být zastaveními v čase a začínají žít jako otevřené procesy“. Místo, kde se tvorba (akce) odehrává, nabývá významu výzvy ke vstupu „do otevírajícího se prostoru, a to nejen hmotného, ale zároveň i prostoru myslí a prostoru duchovního“. Jeho postupy mají pevný filozofický základ, který dokáže velmi přesně formulovat (odtud citáty). Akce po skončení přetrvávají formou videozáznamu nebo fotografické dokumentace a také svými relikty. Organizace těchto relikvů je zákonitě smysluplná a má těsný vztah k prostoru, kde se akce odehrála. Stávají se svébytným dílem.

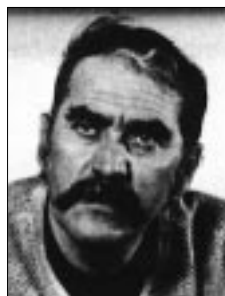
Tomáš Ruller hraje nejen s realitou jako takovou, ale především se sebou. Svým způsobem je sám sobě základním kritériem toho, co vlastně realita je. Identifikovat realitu je pro něj zvláště důležité, protože hledá to, co jí přesahuje. Zkoumá ji a sám chce být médiem její transcendence. Tento proces a jeho relikty se Rullerovi ztožňují s aktem umělecké tvorby.

Hana ROUSOVÁ (Aktuell 91)

Umění performance chápeme jako nejvýraznější prostředek současného akčního umění v návaznosti na happeningy a jiné aktivity. Jde o hraniční formu výtvarného umění zaměřenou na tvůrčí čin v časoprostorové situaci, ve skutečném čase a přirozeném prostředí, kde intermediální projev spojuje některé tradiční postupy divadelní, taneční, hudební, výtvarné i architektonické.

Doc. ak. soch. Tomáš RULLER

FaVU a její děkani

1993 Prvním děkanem nově zřízené Fakulty výtvarných umění v Brně se stal tehdejší vedoucí Ústavu výtvarných umění na Fakultě architektury VUT prof. ak. soch. Vladimír Preclík. Třileté období, v němž fakultu vedl, přineslo škole materiální vzestup a soustředění v nově rekonstruované budově na Rybářské ulici, ale také řadu strukturálních a personálních změn. Fakulta se začala profilovat jako pracoviště, které spojuje relativně tradiční výuku v „klasických“ ateliérech s adekvátními formami novějších oborů.

1997 Po nezvolení prof. Preclíka děkanem na další funkční období byl později, v květnu 1997 zvolen novým děkanem prof. dr. Igor Zhoř, jehož snahou bylo školu stabilizovat a umožnit jí profilovat životaschopné koncepce a připravit půdu pro jejich realizaci. Jeho plány však předčasně zmařila náhlá smrt 22. listopadu 1997.

1998 V cestě jím nastoupené hodlá pokračovat doc. ak. sochař Tomáš Ruller, zvolený 8. ledna děkanem.

– yk–

V některém z příštích čísel časopisu čtenářům přinese rozhovor s novým děkanem FaVU doc. Tomášem Rullerem.

Ars papirium

je název mezinárodní česko-slovenské soutěže, kterou pro studenty středních a vysokých škol s výtvarným zaměřením vypsala akciová společnost MORPA. Zadané téma mělo být výzvou mladým tvůrcům výtvarně zpracovat plošná a prostorová díla vytvořená z papíru vyrobeného v Ruční papírně ve Velkých Losinách, či z kartonu pro umělecký tisk Hollar, anebo z autorských, ručně zhotovených papírů. Nejmladší výtvarné generaci tato soutěž poskytovala další příležitost k veřejné prezentaci i k vzájemnému poznání a srovnání vlastní tvorby.

První ročník soutěže byl vyhlášen v roce 1996 k 400. výročí velkolesinské Ruční papírny a zapojili se do něj studenti ze středních i vysokých škol. V něm tehdy uspěla studentka Fakulty výtvarných umění Pavla Jarmarová, která obsadila třetí místo. Také v dalším, loňském ročníku soutěže si odnesla 3. cenu za 8 dřevorytů ke knize 7 hořkých balad věčného studenta Roberta Davida (na snímku vpravo).

Jestliže probíhal první, nultý ročník především ve znamení trojrozměrných prací (knihy, objekty), přinesl

ten loňský převážnou nadílku grafických listů. To vše bylo k vidění na výstavě v brněnské Galerii D Design centra České Republiky ve dnech 7. ledna až 6. února 1998. Vernisáží byl přítomen také výkonný ředitel a.s. MORPA PhDr. Miroslav Soukup (na snímku s ředitelem Design centra ČR v Brně vpravo). – yk–

Pestrá výstavní činnost Institutu reklamní tvorby a marketingových komunikací

Už v průběhu prvního semestru školního roku 1997/98 začal Institut zveřejňovat výsledky své práce a aktivně se podílet na zlínském kulturním životě. V Academia centru uspořádal dvě výstavy – od 31. 10. do 11. 11. loňského roku to byla poměrně rozsáhlá prezentace tvorby ředitele Institutu ak. malíře Jana Meisnera, na níž se návštěvníci seznámili s jeho grafickým designem. Byly zde vystaveny plakáty, úpravy časopisů, ilustrace knih včetně jejich grafického řešení, obaly gramodesek, značky a loga, drobná grafika pro potěšení vlastní i svých přátel. Z jeho díla vyzařuje radost a téměř nakažlivý optimismus, doplněný jemně ironickým nadhledem všude tam, kde to prospívá výslednému výrazu.

V první polovině prosince vystavil fotografie z osobního archívu Pavel Dias, vedoucí ateliéru reklamní fotografie. Svou výstavu nazval „Ohlédnutí“. Byl to vlastně výběr málo známých nebo zatím vůbec nepublikovaných fotografií. Komorním naladěním a citlivou instalací černobílého světa svých fotografií vytvořil z foyer budovy fakulty na Mostní ulici prostor k zamyšlení a meditaci.

Studenti reklamní tvorby vystavovali také v Městském divadle. Po dohodě s uměleckým šéfem divadla Petrem Veselým se rozvíjí spolupráce divadla a Institutu, jejímž prvním zřetelným plodem byla soutěž na divadelní plakát a v jejím závěru rovněž výstava soutěžních návrhů. Potěšitelné je, že studenti měli nejen možnost vidět své návrhy vystaveny a poznat i reakci veřejnosti, ale také fakt, že jeden z návrhů byl skutečně vybrán k realizaci. Tématem soutěže byl plakát (na snímku vlevo) pro představení „Parvenu aneb Kde maso, tam psi“ a autorem vítězného návrhu je

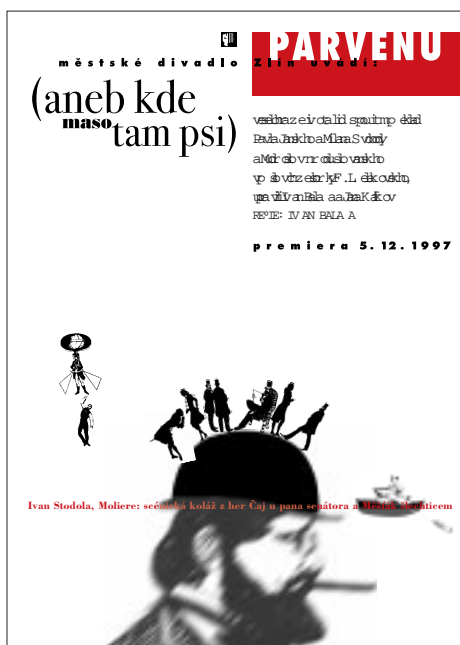
student 1. ročníku grafického designu Jan Kolář. Dohoda předpokládá rozšíření spolupráce i na ostatní obory.

V nadcházejícím semestru bude program v Academu centru pokračovat – plánovány jsou výstavy prací studentů, fotografií Alexandra Hackenschmieda a výstava Liturgický rok.

PhDr. Tomáš MIKULÁŠTÍK
vedoucí kabinetu teorie a dějin umění

„Fotograf na cestě k porozumění člověku, fotograf na cestě odejmání břímě života těžkého, fotograf bleďající slabé, nemocné a trpící, nikoli proto, aby na základech těchto vzniklo dílo pro medaile, ale aby dílem, třeba bez medailí, bylo pomozeno...“

Těmito slovy charakterizoval prof. Miroslav Vojtěchovský stálci české tvůrčí fotografie Pavla Diasa v letáčku k jeho výstavě nazvané Ohlédnutí.

Hledám zaměstnání – jak na to

Obstat si vhodné místo a uplatnění podle svých představ je pro absolventy technických (a nejen technických) vysokých škol rok od roku těžší. Zatímco na počátku 90. let nebylo nalezení pracovní příležitosti příliš obtížné a kariérový postup absolventa byl poměrně rychlý, dnes je, jak se zdá, zájem podniků o čerstvé absolventy slabší. Na trhu práce mají totiž značnou nevýhodu – nemají většinou praxi a zkušenosti.

Jaké jsou dnes požadavky firem na uchazeče o práci? Co potřebuje absolvent k tomu, aby jeho šance na získání vytužených pozic byly co největší?

Vyjádřeno stručně – vedle určitých osobnostních předpokladů potřebuje především znalosti spojené s praktickými zkušenostmi a dobrou jazykovou vybaveností.

Už v průběhu studia by měl student v předstihu uvažovat o tom, co by chtěl v budoucnu dělat, co by ho bavilo, pečlivě vybírat volitelné předměty a využívat všeho, co mu škola nabízí. Vedle teorie by se však měl cílevědomě soustředit i na získání praktických dovedností a zkušeností. Maximum vytežit ze seminářů a cvičení, využít stáží, které škola zprostředkuje, hlásit se do soutěží, které pro studenty vypisují podniky, využívat služeb nadací a studentských organizací, cílevědomě si hledat a vybírat brigády, případně pracovat na částečný úvazek. Nesmírně cennou devizu získá praxí v zahraničí.

Znalost jednoho světového jazyka je dnes u absolventa VŠ považována za samozřejmost, stále častěji se však žádá znalost dvou světových jazyků. Nebývá většinou podmínkou, pro uchazeče je však velkou výhodou. Požadavky jsou zatím směřovány na angličtinu a němčinu, dá se však předpokládat, že během několika let bude stejně žádaná také ruština. Rovněž ovládnutí PC a řidičské oprávnění jsou u absolventa vysoké školy technického směru a ekonomického zaměření dnes pokládány za zcela samozřejmou vybavenost pro praxi.

Zatímco dříve byli budoucí zaměstnavatelé ochotni tolerovat určité nedostatky a stačila jim ochota uchazeče doplnit si mezery ve vzdělání, dnes už tuto „trpělivost“ nemají. Jsou připraveni rozvíjet dovednosti nových zaměstnanců, investovat do jejich dalšího profesionálního růstu a rozvoje, nehodlají však tolerovat základní nevybavenost. Nestačí jim proto informace o tom, že zájemce o zaměstnání vykonal zkoušku z toho či onoho, ale stále častěji podrobují uchazeče při výběrovém řízení praktickému ověření jejich dovedností a jazykových znalostí.

Na manažerské posty jsou absolventi dnes přijímáni, i když ne příliš často, především v malých soukromých firmách. Tam se od nich vyžaduje značná všestrannost, práce všeho druhu a zejména samostatnost. Majitelé a manažeři malých firem totiž většinou nemají čas na to, aby se novému pracovníkovi mohli věnovat. Nezřídka také personální práci podceňují, nepřipravují a nevychovávat si systematicky „rezervy“ pro další růst firmy a nového pracovníka přijmou až tehdy,

když jim „teče do bot“. Převážná většina absolventů je však přijímána na nižší pozice a vedle situace firmy pak záleží především na nich, jaký bude jejich další profesionální vývoj.

Zkušenosti pracovníci personálních agentur radí čerstvým absolventům vysokých škol zůstat při ucházení se o zaměstnání „při zemi“. Uvědomit si, co je pro ně reálné, zvážit, co mohou nabídnout, a především mít na zřeteli, že trh práce je trh jako každý jiný. Snad bychom k tomu mohli přidat ještě jednu radu – neříkat si „Skončil(a) jsem, jakou práci bych teď mohl(a) dělat“, ale říci si „V budoucnu bych chtěla(a) dělat takovou a takovou práci, zastávat takovou a takovou pozici – co musím již v průběhu studia udělat pro to, abych svého cíle dosáhl(a)?“

Prvním důležitým krokem k tomu, aby vstup absolventa vysoké školy do praxe byl úspěšný, je zajistit si už v průběhu studia co nejlepší předpoklady pro úspěch na trhu práce – patřičně se vybavit po stránce odborné a jazykové a v rámci možností získat také žádoucí praktické zkušenosti. Jak však postupovat, aby cesta k dobrému místu byla co nejefektivnější? Jak svůj vstup do praxe zrealizovat? Možností, jak na to, je celá řada.

Vyhledávání zaměstnání prostřednictvím kontaktů

Bohatý zdroj informací a možností představují přátelé a známí, zejména pak přátelé a známí rodičů. Obvykle znají dobře daný region a mají s firmami určité zkušenosti. U těch je tedy nejlépe začít. Je to nejjednodušší způsob a představuje dobrý start. Má své výhody (mnohé je jednodušší), ale i nevýhody (přátelské vazby a „rodičovské zázemí“ občas komplikují život...).

Osobní navštěvování podniků

Úspěch osobní návštěvy podniku závisí na řadě okolností. U progresivních firem se silnou firemní kulturou je osobní návštěva často více či méně efektivní podle toho, jakým způsobem je žádost o místo přednesena, jaký dojem zájemce vyvolá. Hledá-li uchazeč u firmy „nějakou“ práci, stává se tím v očích potenciálního zaměstnavatele do role člověka, který se nemůže uplatnit, což na něj nevrhá nejlepší světlo. Ví-li ovšem s určitostí, že by v daném podniku rád pracoval, má o něm patřičné znalosti a je schopen svůj zájem zdůvodnit a prokázat, situace bude mít patrně poněkud jiný charakter.

Nebude tomu tak samozřejmě všude. Setkat se lze i s velkým úředním přístupem pracovníků personálních oddělení či se zcela nepromyšleným a chaotickým postupem vedení firmy v oblasti práce s lidskými zdroji, s nejasnými plány, požadavky, kritérii výběru atd. Záleží na tom, o jak velký podnik jde, jaká je jeho filozofie a kultura, jaká je jeho personální strategie a zda nějaká strategie existuje. A jde samozřejmě i o to, zda podnik nové pracovní síly aktuálně potřebuje.

Předností osobní návštěvy je to, že na místě lze získat

řadu užitečných informací o podniku a možnostech, které poskytuje pro pracovní kariéru, všimnout si pracovního prostředí a posoudit kulturu firmy. Má-li ovšem student tyto informace v předstihu, nejlépe už na začátku posledního ročníku, je ve výhodě – na základě srovnání podniků se může lépe rozhodovat, má jasnější představu o možnostech a situaci na trhu práce a tedy i lepší předpoklady pro úspěch u přijímacího pohovoru.

Speciální kontaktní akce

Osobní kontakt se zástupci firem zprostředkovávají studentům také speciálně pořádané akce, organizované zejména jednotlivými vysokými školami či fakultami, např. pod názvem „Kariérové dny“ či „Trh pracovních příležitostí apod. Jde především o prezentace firem studentům nejvyšších ročníků a o osobní setkání mezi představiteli firem a studenty, kteří projeví o danou firmu zájem. Hodně pomáhá studentům v tomto směru také mezinárodní studentská organizace AIESEC (sdružuje studenty ekonomických a obchodních vysokých škol). Ta každoročně vydává katalog pracovních příležitostí a pořádá poměrně prestižní (přihlédneme-li ke složení prezentujících se firem) setkání firem se studenty, nazvané KONTAKT.

Akce tohoto typu si pozornost studentů, kteří hledají zaměstnání, rozhodně zaslouží. Nejen že zde v krátkém časovém úseku získají značné množství informací, ale především poznají firmy, které mají o absolventy zájem. A to je při hledání zaměstnání důležité.

Inzerce

Inzertní služby nám dávají dvě možnosti: inzerát si podat nebo na inzerát odpovědět.

Podávání inzerátu při hledání zaměstnání je méně běžné. Užitečné je zejména tam, kde jde o specializovanou práci, málo frekventovaný obor apod. Inzerát je však třeba správně naformulovat (nejlépe s pomocí odborníka) a podat do vhodně vybraného tisku. Nejprůhlednější jsou v takovém případě odborné noviny a časopisy.

Odpoovídání na inzeráty je naopak běžnou a také velmi efektivní formou hledání zaměstnání. Zatímco např. při navštěvování podniků uchazeč vesměs „střílí naslepo“, pokouší se o získání pracovního místa, aniž by s určitostí věděl, zda volné místo v podniku existuje či bude existovat, inzerát mu poskytuje jistotu, že konkrétní pracovní příležitost tu je. Navíc mu dodává základní informace o požadavcích na uchazeče, o podmínkách a charakteru práce.

Hledají-li podniky nové zaměstnance, podávají inzerát buď svým jménem nebo neadresně (např. renomovaná firma zastupující velké zahraniční dodavatele výpočetní techniky), v druhém případě často prostřednictvím personálních agentur. Od uchazečů vesměs vyžadují zaslání životopisu a přihlášky do výběrového řízení.

Na základě písemných materiálů je provedena první selekce uchazečů a ti, kteří splňují požadavky, zaujali a „vypadají nadějně“, jsou pozváni k osobnímu poho-

voru. Další průběh pak záleží na počtu a kvalitě uchazečů a také na významu pozice, o kterou jde. Velmi často se však v prvním kole rozhovorů ještě nepodaří vybrat toho pravého a několik neúspěšnějších je pozváno ke druhému kolu výběrového řízení. Většinou až k němu bývají přizváni specialisté za účelem posouzení znalostí, dovedností a zkušeností uchazečů, nezářídka jsou účastníci výběrového řízení podrobováni také psychologickému vyšetření předpokladů k dané práci. Byl-li inzerát podáván neadresně, obvykle až v tomto užším výběru se uchazeči dovědí, o jakou firmu jde, a jsou jim poskytnuty konkrétnější informace. Posledního kola výběrového řízení se účastní budoucí nadřízený pracovník či zástupci vedení firmy. Těm pak náleží rozhodující slovo v konečném výběru.

Stejně jako v případě osobních návštěv podniků, i v případě inzerce se vyplácí věnovat jí pozornost v dlouhodobém předstihu. Na základě pravidelného sledování inzerátů lze totiž získat informace o situaci na trhu práce, o trendech jeho vývoje, o požadavcích firem a také o personálních agenturách, které jsou podniky nejvíce využívány. Je ovšem zapotřebí vybrat si renomovaný tisk, nejlépe se specializovanými přílohami (Hospodářské noviny – příloha Kariéra, Mladá fronta dnes – příloha Zaměstnání), v případě zájmu o menší podnik pak sledovat především regionální tisk.

Personální agentury

Personální agentury poskytují služby různého charakteru a rozsahu – od prostého zprostředkování zaměstnání po personální poradenství a náročné analýzy v oblasti personálních strategií a využívání lidského potenciálu ve firmě. Absolvent vysoké školy se na ně může obrátit s žádostí do zařazení databáze – někdy za menší poplatek, většinou však bezplatně. Personálními agenturám totiž hradí jejich služby podniky, které využívají jejich odborných služeb při vyhledávání a výběru pracovníků. Některé agentury pouze „dodávají“ potenciální uchazeče splňující stanovené požadavky a pracovníci podniku si z nich sami vybírají, jiné agentury komplexně zajišťují výběrové řízení včetně spolupráce při stanovování kritérií výběru apod. Existují však i agentury, které databázi nemají a věnují se především aktivnímu vyhledávání pracovníků (prostřednictvím inzerátů, kontaktů, spolupráce s odbornými asociacemi či vysokými školami apod.). V následujícím přehledu uvádíme (bez nároku na úplnost) personální agentury působící v Brně:

A PROFES, Příkop 2a

APS, PhDr. Jan Kunovský, Františkánská 6
Brno Business Service s.r.o., Šumavská 15
HOFÍREK CONSULTING, Mendlovo nám. 1a
KON-TAKT s.r.o., Hromádkova 29
ManMark ECONOMY, Veveří 46

PERSONAL servis, spol. s r. o., Kobližná 19
Personnel Select, Brandlova 4
START ČR, Brandlova 4.

Chce-li student využít při hledání zaměstnání služeb personální agentury, měl by si ovšem, než se do některé z nich vydá, promyslet, jakou práci by chtěl dělat, jakým směrem by se chtěl orientovat, jaké jsou jeho profesionální cíle. Nejen proto, že chce-li dělat „cokoliv“, vydává o sobě špatný signál, ale zejména proto, že dotazy podobného typu může v agentuře očekávat. Specifikací svých představ a předností napomůže tomu, že agentura ho bude moci efektivně „nabízet“ podnikům, a zvýší tím také pravděpodobnost toho, že najde práci, která by ho bavila a kterou by dělal rád.

Co dodat závěrem? Snad jen zopakovat, že chtějí-li absolventi vysoké školy získat dobré zaměstnání, měli by s aktivitami v tomto směru začít ve značném předstihu, a popřát jim hodně výdrže a štěstí. Obojí budou, jak se zdá, na dnešním trhu práce potřebovat.

PhDr. Růžena LUKÁŠOVÁ, CSc.
Fakulta podnikatelská

IAESTE LC VUT Brno informuje

Prezentační den firem

Tak jako každý rok i letos opustí katedry fakult VUT v Brně studenti posledních ročníků. Každý z nich odchází ze školy s jinými vzpomínkami, přáními a nadějemi. Jedno však mají společné. Všichni se jistě budou chtít dobře uplatnit v praxi, budou si chtít najít to nejvhodnější zaměstnání, kde se budou moci realizovat a uplatnit své dovednosti a své předpoklady.

K tomu, aby jejich hledání bylo co nejkvalitnější a nejrychlejší, je potřeba mít k dispozici konkrétní přehled o trhu nabídek zaměstnání. V tento moment má student mnoho možností, jak při hledání vhodného zaměstnání postupovat. Může hledat kontaktní čísla v telefonním seznamu, může naslepo obcházet regionální firmy a podnikatele, může se obrátit na různé kvalitní personální agentury.

Ale student VUT má ještě jednu a rozhodně kvalitní možnost, jak toto své hledání začít. Nabízíme vám variantu, která vám umožní získat potřebné aktuální kontakty a navíc vás seznámí přímo s lidmi zodpovědnými za nábor pracovníků do předních českých firem oborů strojírenství, stavebnictví, elektrotechniky a elektroniky, energetiky, chemie, poradenství atd. Při rozhovoru s těmito zástupci firem se dozvíte nejen podrobnosti o možnostech získání konkrétních zaměstnání a podmínkách přijetí, ale získáte i mnohé informace o vlastní pracovní náplni firmy, jejím současném stavu, plánech do budoucna apod.

O jaké možnosti to zde hovoříme?

Řeč je o „**Veletrhu pracovních příležitostí**“, jehož již třetí ročník opět připravuje mezinárodní studentská organizace IAESTE LC VUT Brno. Jde o akci, která má za úkol umožnit studentům všech fakult VUT (ale i ostatních VŠ) setkat se zástupci předních českých firem ze všech jmenovaných oborů. Přitom je kladen důraz na osobní setkání studentů se zástupci firem. Studenti tak přímo od vedoucích pracovníků personálních oddělení získávají potřebné informace a kontakty na konkrétní firmy. Na malém prostoru je zde možno získat přehled o nabídce několika desítek předních českých firem, jako jsou např. koncerny ABB, Škoda Auto a.s., Procter & Gamble, Let a.s., Zetor a.s., JeD ČEZ a.s., Radiomobil a.s. apod.

Letošní ročník VPP je navíc obohacen o spolupráci s Fakultou strojní VUT v Brně, na jejíž půdě se akce bude konat. Fakulta strojní chce pořádané akce využít k tomu, aby za přítomnosti odborných zástupců firem předvedla výsledky a možnosti svých vědeckovýzkumných aktivit. Zároveň jde i o vítanou možnost prezentace FS jako takové, což je v době vysoké poptávky po technických odbornících ve většině firem nanejvýš nutné.

Spolupořadatelé tohoto ročníku VPP zvolili jako den konání akce 18. březen 1998. Program bude zahájen v 9⁰⁰ hodin slavnostním uvítáním a krátkým představením všech zúčastněných firem a ukončen bude téhož dne ve 14⁰⁰ hodin.

Kromě zmíněného veletrhu se můžete po celý rok setkávat s dalšími projekty studentské organizace IAESTE LC VUT Brno. Mezi ty nejzajímavější jistě patří také vydávání Katalogu pracovních příležitostí, kde naleznete nabídky zaměstnání, stručné informace o uvedených firmách a především kontaktní adresy na zástupce firem v našem regionu a v celé České republice.

V popředí aktivit IAESTE (zkratka anglického názvu – volný překlad – Mezinárodní asociace pro výměnu studentů na zahraniční praxe) stojí rovněž pořádání zahraničních praxí pro studenty VUT. Každoročně se před vánocemi koná konkurz na obsazení těchto zahraničních praxí. Např. posledního konkurzu na praxe pro rok 1998 se zúčastnilo téměř sedmdesát studentů ze všech fakult VUT v Brně. Ti nejlepší z nich budou mít možnost v rámci spolupráce s ostatními zahraničními pobočkami IAESTE ještě letos absolvovat technickou praxi v některé ze 68 zemí celého světa. Pokud máte zájem o bližší informace, týkající se našich projektů nebo vůbec činnosti IAESTE, rádi Vás uvítáme v naší kanceláři, kterou naleznete v areálu kolejí VUT Pod Palackého vrchem, blok K 1/114. Kontaktovat nás můžete také prostřednictvím dalších komunikačních prostředků:

Tel./Fax : 05 – 413 212 63/ kl. 532,
e-mail: iaeste@fee.vutbr.cz www.fee.vutbr.cz/iaeste/

Jan ERTL

IAESTE LC VUT Brno, public relations

„Ostře“ sledování studenti aneb Jak se žije naší vysokoškolské mládeži

Část I. – Na počátku všeho byl...

STUDENT. Stál u dveří Kabinetu kultury FEI VUT, chvíli přešlapoval, pooděšel, znovu se vrátil a teprve po chvíli se osmělil a zazvonil. Váhavě vstoupil, rozhlédl se kolem sebe, a když zjistil, že jsem sám, opatrně se zeptal, zda bych si nemohl vyposlechnout problém, který již delší dobu v sobě nosí, který se prohlubuje a začíná se projevat i ve vztazích ke spolužákům, učitelům, rodičům a podepsal se i na jeho studijních výsledcích. „Rozešel jsem se svojí holkou a byl jsem z toho tak špatnej, že jsem se nemohl na nic soustředit. Doma jsem se pohádal s rodiči, vyletěl jsem ze zkoušky z matematiky, a abych na všechny problémy zapomněl, začal jsem chodit do hospody. Dnes bez pití ani neusnu. K psychiatrům nechci jít, bojím se, že by mě evidovali jako duševně nemocného, a tak jsem se přišel poradit, co mám dělat.“

První myšlenka, která mě napadla, souvisela s poradnou psychologa, se kterým jsem spolupracoval již při přípravě svého kurzu Sebevědomí a kterého znám jako profesionála se vztahem k mládeži. To však student naprosto jednoznačně odmítl s poukazem na obavu z evidence a z toho, že by s ním mohlo být zacházeno jako s nemocným. A já jsem tak měl svůj první případ a zároveň motivaci k zahájení činnosti poradenského střediska, které by se zabývalo nejen problematikou momentálního psychického stavu studenta, řešením jeho stresové situace, ale i sledováním studentů z pohledu jejich zdraví, psychiky, tělesné i duševní vyspělosti, socioprofesionálního zázemí, hygienických návyků, tendence k alkoholismu, kouření a drogám. Vše ale potřebovalo řádně promyslet, projednat s psychology, psychiatry i studenty samými a celou koncepci činnosti projednat ve vedení fakulty. Teprve tehdy se ukázalo, že situace je daleko složitější a bude třeba nejen spolupráce s odbornými pracovišti, ale i s pedagogy, aby tato činnost byla chápána jako potřebná a nikoli okrajová záležitost.

V první fázi mě velmi výrazně pomohli odborníci z brněnské Krajské hygienické stanice, kteří poskytli nejen odborné rady, ale i konkrétní testy, na základě kterých bylo možno zjistit stávající situaci mezi studenty. O pomoc jsem se obrátil i na Ústav tělesné výchovy a sportu a na Studentskou unii. I zde jsem se setkal s podporou projektu a v souvislosti s blížícím se novým školním rokem jsem začal připravovat rozsáhlý průzkum mezi studenty prvních ročníků fakulty. První výsledky byly více než znepokojivé.

Projekt byl realizován formou dotazníkových akcí, přizpůsobených studentům VŠ technického zaměření a upravených tak, aby odpovědi na jednotlivé otázky mohly být více jednoznačnými, co možná nejpřesvědčivějšími a objektivními. Studenti spolupracovali na zcela dobrovolné bázi. Kontrolu dat prováděla nezávislá skupina z PF MU v Brně, pracovníci KHS a ÚTEV a SU FEI. Zjistili, že studenti nastupují na školu bez výrazného zájmu o studium, bez oblíbených volnočasových aktivit, s velmi nízkou fyzickou dispozicí,

s častým sklonem k alkoholismu, kouření a dokonce i se zkušenostmi s drogami. Ze sledované skupiny studentů téměř 20 % neumí plavat, cca 10 % studentů má velmi slabou kondici, téměř 50 % studentů používá alkohol a přes 20 % studentů má zkušenostmi s drogami.

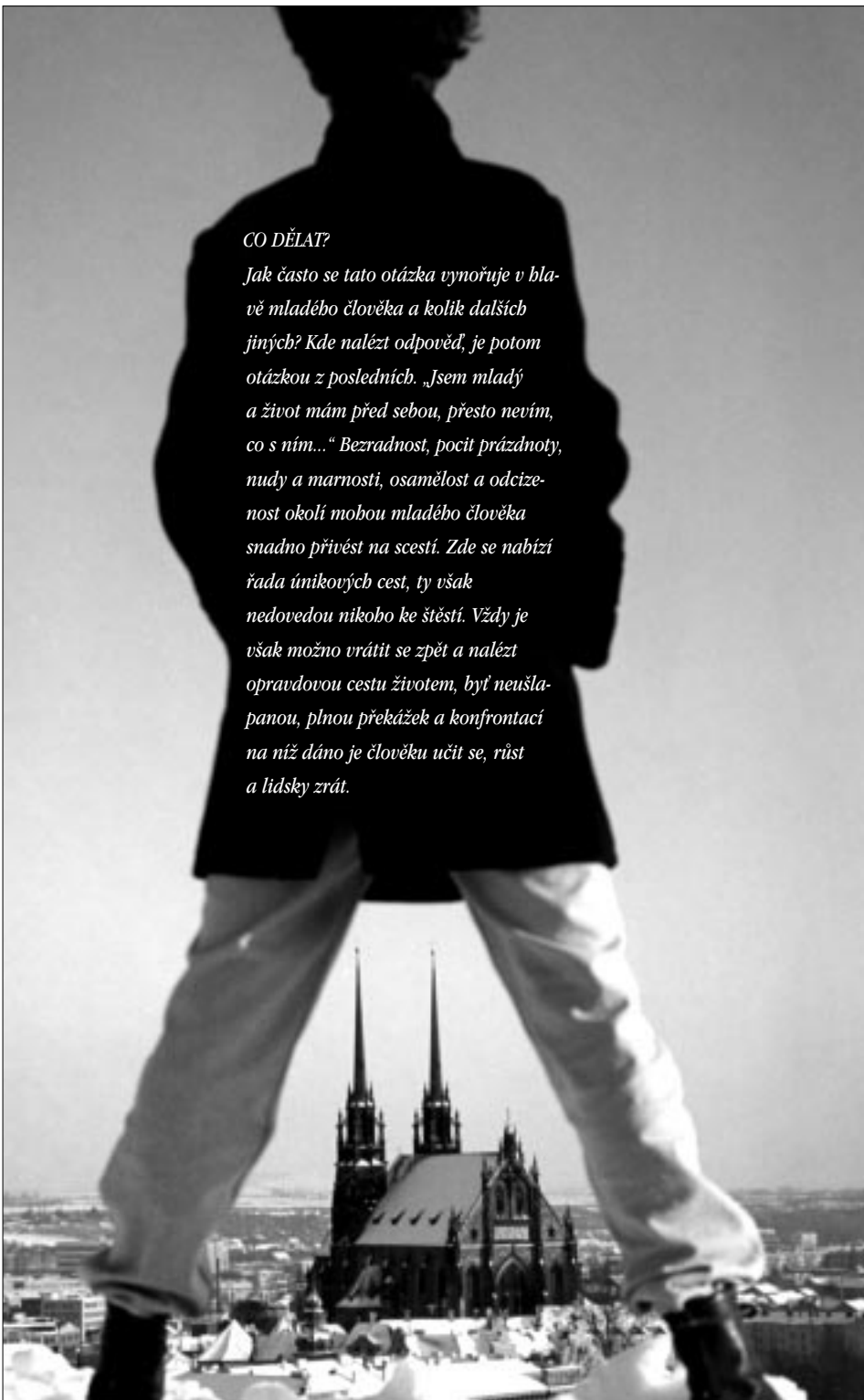
Po tomto zjištění jsem se obrátil na vedení fakulty se žádostí o podporu při dalším pokračování výzkumu a pomoc při zajišťování zpracování dat tak, aby

vše proběhlo anonymně a studenti tak nebyli vystaveni nebezpečí zveřejnění výsledku s jejich jménem. Toto se podařilo a celý projekt se úspěšně rozjel a stal se součástí činnosti Kabinetu kultury FEI VUT. O jeho pokračování, problémech i výsledcích se dozvíte v příštím čísle Událostí.

Mgr. Zdeněk HONS
Foto: Přemysl JANÍČEK

CO DĚLAT?

Jak často se tato otázka vynořuje v hlavě mladého člověka a kolik dalších jiných? Kde nalézt odpověď, je potom otázkou z posledních. „Jsem mladý a život mám před sebou, přesto nevím, co s ním...“ Bezradnost, pocit prázdnoty, nudy a marnosti, osamělost a odcizenost okolí mohou mladého člověka snadno přivést na scestí. Zde se nabízí řada únikových cest, ty však nedovedou nikoho ke štěstí. Vždy je však možno vrátit se zpět a nalézt opravdovou cestu životem, být neušlapanou, plnou překážek a konfrontací na níž dáno je člověku učit se, růst a lidsky zrát.

Program CEEPUS na Fakultě stavební

Co je to CEEPUS?

Dne 8. prosince 1993 podepsali v Budapešti ministři Bulharska, Rakouska, Polska, Slovenska, Slovinska a Maďarska, zodpovědní za oblast vysokého školství, smlouvu o spolupráci v oblasti meziuniverzitní kooperace a akademické mobility. Její rámec vytváří program CEEPUS, *Central European Exchange Program for University Studies*.

Veškerá důležitá a určující rozhodnutí jsou přijímána společnou konferencí ministrů zemí zapojených do programu. Konferenze se schází zpravidla jednou za rok. Každá členská země má vlastní národní kancelář CEEPUS.

Vedle přednášek, kurzů a praktik jsou to také specializované intenzivní kurzy, určené především pro studenty, postgraduandy či přednášející.

Další formou aktivit jsou letní školy, které trvají zpravidla 3 týdny a vztahují se k určitému tématu, intenzivní kurzy pro mladé vysokoškolské učitele v délce nejméně 2 týdnů nebo letní jazykové kurzy, které jsou určeny pro účastníky ze dvou členských států. Podstatou jazykových kurzů je, že jedna skupina účastníků se učí mateřskému jazyku skupiny druhé a naopak.

koeficientu difúze vodních par v nestacionárních procesech, ale také kondenzace vodních par na povrchích oken v památkových objektech. Řešení úkolů spočívá jak v měření, tak i v matematickém modelování chování a vlastností materiálů.

A teď něco o městě Opole

Opole, město ležící v polském Slezsku, je vzdáleno 95 km na jihovýchod od Wroclawi a pouhých 80 km severně od hraničního přechodu v Krnově. Opole je se svými 130 tisíci obyvateli a třemi vysokými školami (Opolská Polytechnika, Opolská Universita a Vysoká

Katedra fyziky materiálů. Vedoucí katedry prof. Kubík uprostřed.

Pohled na opolské Benátky

Pro lepší vzájemnou komunikaci mezi jednotlivými národními kanceláři byl zřízen generální sekretariát se sídlem ve Vídni. Náklady na činnost generálního sekretariátu hradí rakouská strana.

Česká republika stála společně s ostatními středoevropskými zeměmi u zrodu programu CEEPUS, avšak díky tehdejšímu nezájmu vysokých škol a univerzit od podpisu dohody ustoupila. Program vstoupil v platnost dne 1. prosince 1994.

Otázka členství České republiky byla znovu přehodnocena v roce 1995. Vzhledem k pozitivnímu ohlasu mezi vysokými školami a univerzitami se naše republika zapojila do programu CEEPUS od roku 1996, tj. od školního roku 1996/97.

Na zasedání výboru ministrů, v lednu 1995 ve Vídni, bylo za člena programu CEEPUS přijato také Chorvatsko.

Program CEEPUS je otevřen pro všechny studijní obory, ale zaměřuje se především na ty univerzity, které nabízejí přednášky v anglickém, německém nebo francouzském jazyce. Program CEEPUS je určen nejen pro studenty, mladé absolventy, ale také pro vysokoškolské učitele z členských států programu. Každý účastník, který realizuje svůj pobyt v rámci programu, obdrží stipendium, které mu poskytne hostující stát. Stipendium může být uděleno nejvýše na dobu 12 měsíců. Počet nabízených stipendijních měsíců si stanovuje každý členský stát.

V rámci programu jsou nabízeny různé formy aktivit.

První stážisté z Fakulty stavební

1. září 1997 začala výměna pobytů studentů a učitelů v rámci programu CEEPUS na Fakultě stavební. Tentýž den byl prvním dnem zahraniční stáže pro Ing. Zbyňka Keršnera, CSc., asistenta z Ústavu stavební mechaniky, a Ing. Pavly Melecké, doktorandky na Ústavu pozemního stavitelství. Jako místo své „návštěvy“ si oba vybrali Katedru fyziky materiálů Fakulty stavební na Polytechnice v polském městě Opole. Cílem těchto pobytů, jejichž délka byla 16 a 30 dnů, bylo seznámení se s prací, systémem výuky a řešenými problémy na partnerské fakultě, ale také navázání osobních kontaktů, na jejichž základě lze rozvíjet další spolupráci mezi fakultami.

Pár slov o hostitelské fakultě

Celá Opolská Polytechnika je v porovnání s naší gigantickou školou malá. Na Fakultě stavební každý rok ukončí studium asi jen 60 posluchačů. Na katedře, která hostila naše stážisty, pracuje celkem 10 lidí, z toho 2 profesori, 2 doktoři a 4 inženýři asistenti. Pokud ovšem přestaneme hodnotit kvantitu a zaměříme se na kvalitu, můžeme konstatovat, že se na pracovištích Opolské Polytechniky zabývají nejrůznějšími výzkumnými problémy. Konkrétně na hostitelské katedře je středem zájmu fyzika stavebních materiálů, jejich chování a vlastnosti. Mezi výzkumné úkoly řešené v současné době patří navlhání a následné vysychání stavebních materiálů v důsledku povodně, měření

škola ekonomická) hlavním městem vojvodství Opolského. Studuje zde 15 tisíc vysokoškoláků, jsou zde vydávány regionální deníky, město je sídlem několika regionálních rádií i televizních stanic, ale také se zde konají národní i mezinárodní výstavy a festivaly. Mezi festivaly patří především Festival polské písně, kde každoročně vystupují jak již známi, tak i mladí, talentovaní polští interpreti všech hudebních žánrů.

Opole je město, ve kterém najdeme průmysl, ale také mnoho zajímavých historických památek. V tomto městě lze obdivovat mnoho kostelů, mezi kterými je i Opolská katedrála sv. Kříže a františkánský kostel sv. Trojice, oba v gotickém slohu. Město bylo také sídlem Piastovců, za jejichž vlády byl postaven zdejší zámek, z něhož se do dnešních dnů zachovala pouze tzv. Piastovská věž. Na místě někdejšího zámku najdeme vojvodský úřad, funkcionalistickou administrativní budovu, postavenou v letech 1927-1930. Perlou města můžeme nazvat radnici, která vévodí hlavnímu náměstí, které se tak jako v jiných polských městech jmenuje prostě „Rynek“ (náměstí). Původní věž radnice spadla, takže ta, kterou dnes můžeme obdivovat, pochází z roku 1822, kdy byla postavena podle radnice ve vzdálené Florencii. Budova radnice je umístěna, pro nás trochu nezvykle, uprostřed náměstí a je obklopena barokními měšťanskými domy s krásnými štíty. Překvapivé je, že mnoho domů má štít nejenom směrem do náměstí, ale i na straně protější. Přijedete-li do města vlakem, můžete si všimnout, že nástupišť

není jako obvykle rovné, nýbrž ve tvaru křivky. Je to proto, že v době, kdy bylo nádraží postaveno (roku 1901), byly vlaky kratší. Později bylo nutné nástupiště prodloužit a projektantům nezbylo, než využít přírodního terénu. Také nádražní budova je zajímavá po stránce stavební. Mušlovitý tvar vstupní haly je konstruován tak, že lze slyšet slova šeptaná i na opačné straně.

Město Opole bylo postaveno na březích řeky Odry. V minulosti byly vybudovány také kanály, které spolu s řekou svírají dva ostrovy. Na jednom z nich – „Wyspa Bolko“ – se nachází zoologická zahrada. Bohužel byla značně zničena letošními červencovými záplavami a všechna zvířata, která se podařilo zachránit, musela být přemístěna do jiných zahrad. Místa kolem kanálu „Mlynowka“, kde se výstavní měšťanské domy zrcadlí ve vodní hladině, jsou nazývána opolskými Benátkami. Ještě nedávno prý po kanále jezdily gondoly a dnes se uvažuje o obnovení této zajímavé turistické atrakce. Mluvíme-li o zajímavých místech v městě Opoli, nelze opomenout Skanzen – Muzeum opolské vsi, který nalezneme na severozápadním okraji města u výhledu na Wroslaw. Na rozloze 10 ha sem bylo převezeno mnoho půvabných dřevěnic, díky nimž se můžeme octnout zpět v 18. a 19. století, kdy byly postaveny. Hospodářská stavení, stodoly, malé dřevěné chaloupky, kovárna, větrné mlýny i fungující vodní mlýn, vše vypadá tak, jako by se jejich obyvatelé měli každou chvíli vrátit ke své rozdělané práci.

Dojmy a názory

Jsem si jista, že mnoho čtenářů při čtení tohoto článku napadne, že studijní pobyt v Polsku není příliš atraktivní... Zvykli jsme si jezdit na západ, kde je „všechno lepší“, a nějak jsme při tom zapomněli na země, které jsou nám nejbližší. Mnohdy přesně víme, co se děje na jiných kontinentech, a ani netušíme, co je kousek za naší hranicí. A je to škoda, protože s Polskem jsme si velice blízcí nejenom polohou, ale také jazykem a mentalitou. Musím přiznat, že jsem také měla jakési pochyby o přínosu této stáže, vždyť v Polsku se přece nemluví žádným světovým jazykem... Tehdy jsem ovšem ještě netušila, že mě v této naší sousední zemi čeká měsíc plný nových zážitků, měsíc, v průběhu kterého jsem potkala spoustu zajímavých a příjemných lidí, poznala mnoho krásných měst a míst a také získala četné odborné informace, z nichž mnohé využiji při své disertační práci. Jsem ráda, že tady CEEPUS je, a věřím, že díky tomuto programu se naváže spolupráce naší fakulty s ostatními fakultami ve střední Evropě.

Dodatek

V rámci programu CEEPUS přijede na Fakultu stavební ke studijnímu pobytu v průběhu letního semestru školního roku 1997/98 prvních 6 zahraničních stážišťů. Všichni naši hosté přijedou z Polska, a to z Opolské Univerzity a z Technické Univerzity v Gliwicích.

Ing. Pavla MELECKÁ

TRIZ na VUT podruhé

„Úspěšné inovace nejsou výsledkem geniality ani inspirace ani intuice. Jsou výsledkem usilované práce. A jako každá solidní práce, také inovace vyžadují systém, disciplínu, nástroje a nějakou organizovanou metodu.“
 „Důraz na inovace, podnikavost a systematický přístup k oběma fenoménům jsou dnes v České republice podmínkou prosperity“ (Drucker : Inovace a podnikavost).

Tvorba a řešení inovačních zadání (TRIZ) a Invention Machine (IM)

TRIZ míří na VUT (5/93), TRIZ vstupuje na VUT (9/93), TRIZ hledá piloty (4/94), Inovace do výuky na VUT? (8/96) – to byly články ve VUTNEWS o metodice Tvorby a řešení inovačních zadání (TRIZ).

O čem to je ?

TRIZ a IM jsou inženýrské nástroje pro předkonstrukční etapu tvůrčí práce. Různí „kapitáni“ tohoto státu bez technického vzdělání vynášejí kde co, jen ne tak jasnou věc, že konkurenceschopnost výrobku či procesu se zakládá v hlavě technického pracovníka výrobní firmy. Odtud se odvíjejí naše platy, životní úroveň rodin a prosperita hospodářství a tím i státu. „Přesýpači pytlů peněz“ a „marketingové podržtašky“ mohou přijít až potom, když je co prodávat, když je co přesýpat. TRIZ a IM se studuje nejen na slavném MIT. Otázka zdánlivě zbytečná: je tato inovační „supersoft“ technologie tvůrčí práce v podobě metody TRIZ a expertní podpory IM vhodná pro studium na VUT?

Východiska TRIZ:

Vědeckým základem TRIZ je dialektika a v průběhu analýzy patentů odhalené a stále upřesňované zákonitosti (tendence) rozvoje technických systémů. Kupodivu, i na akademické půdě je stále dost pomatenců, kteří při slovu dialektika jsou ochotni vytáhnout do boje proti šíření marxismu.

Dvě hlavní teze dialektické metody TRIZ:

- technické systémy vznikají a rozvíjejí se v souladu s objektivními tendencemi rozvoje techniky,
- rozvoj systémů se děje vždy překonáním technického či fyzikálního rozporu v systému.

Tendence v rozvoji i principy překonávání rozporů v technických systémech byly formulovány teprve na podkladě mohutného empirického výzkumu, analýzou kvanta historických dat – patentů.

Nejprve TVORBA zadání, potom jeho ŘEŠENÍ

TRIZ – Tvorba a řešení inovačních zadání obsahuje dvě navzájem se doplňující metody.

- První je Funkčně nákladová analýza (FNA), která pomáhá uživateli nalézat odpověď na zásadní otázku „CO“ a „PROČ“ v technickém systému má být zdokonaleno. Pomáhá uživateli:
 - nalézt podstatu problému v technickém systému, tj. výrobku nebo procesu,
 - vymezit klíčové prvky podle ocenění nákladové, funkční a problémové významnosti,
 - vybrat správná (aktuální a významná) inovační zadání v souladu s tendencemi rozvoje techniky,
 - formulovat správné (cílevědomě a přesně) invenci úlohy: „co“ a „proč“ v systému zdokonalit.
- Druhou je Algoritmus řešení invenčních zadání (ARIZ), který pomáhá uživateli hledat odpovědi na řadu otázek „JAK“ by mohly a měly být invenční úlohy řešeny. Pomáhá uživateli:
 - odhalovat technické a fyzikální rozporů v zadání a v konkrétní invenční úloze,
 - modelovat jádro úlohy a definovat konkrétní požadované technické působení (funkci),
 - využívat pro řešení rozporů, modelů a funkcí koncentrovaná doporučení (znalostní báze v ES) a informace (databáze v ES) získané analýzou patentovaných technických řešení,
 - nalézat netriviální inovační řešení nejen technického problému.

IM definuje oblast CAI

IM zpřístupňuje nejvyšší a zobecněné zkušenosti a myšlenkové bohatství několika generací vědců a vynálezců. Takový konzultant na stole uživatele může několikanásobně zvýšit tvůrčí kapacitu myslícího technika, inženýra. Ovšem IM nenahrazuje, nýbrž podporuje tvůrčí myšlení myslícího technika. „JESTLI MYSLÍŠ, ŽE JSI INŽENÝR, MYSLI!“ (Gerasimov, Litvin)

TRIZ představuje směs dialektické logiky, psychologie tvořivosti a vynálezecké zkušenosti. Tak jako každá solidní teorie, také TRIZ vyšel z praxe a slouží praxi. Zajišťuje spojení vědecké a technické tvůrčí práce, napomáhá transformaci lidského poznání přírodních věd do jejich zhmotněné podoby v nové technice.

IM – to je počítačová podoba nástrojů TRIZ určených k analýze problému a k syntéze řešení. TRIZ a IM systém, to jsou kvalitní transdisciplinární prostředky pěstování tvořivosti a řešitelské nástroje tvorby výrobních a procesních inovací. Právě proto za osvojení TRIZ a IM platí světové inovační firmy značné prostředky.

Produkty IM využívá přes 2000 špičkových firem (MOTOROLA, Ford Motor, NASA, Digital, XEROX, General Electric, KODAK, General Motors, SAAB, SKF, ProcterGamble, ABB, Lockheed, 3M, MITSUBISHI, Gold Star, SAMSUNG, atd.). Také několik škol a firem v ČR.

Studenti a doktorandi VUT mohou základy TRIZ a práci s unikátním expertním systémem IM osvojit během studia bezmála zadarmo. Snad není chyba právě v tom!

Transdisciplinární kurz TRIZ a IM

je vhodný nejen pro 2. stupeň studia a doktorandské studium všech fakult VUT. Metodika TRIZ a expertní systém IM jsou určeny jak pro studenty, techniky, inženýry, vědce a inovátory, kteří hledají tvůrčí řešení složitých technických problémů, tak pro pedagogy odborných předmětů, kteří chtějí vychovávat a učit způsobem inspirativním pro sebe i atraktivním pro mladou generaci techniků.

Podmíněnou podporu transdisciplinárnímu tématu vyjádřil rektor VUT a vstřícnost při zavádění TRIZ a IM v podobě studijního kurzu svými kroky projevila prorektor VUT. Uvidíme, zda hesla „peníze jsou vždy až na prvním místě“ a „bližší košile než kabát“ budou mít opět navrch.

Informace o kurzu (3/2h, zima/léto) a reference od firem v ČR a od studentů-absolventů TRIZ lze získat u garanta:

doc. Ing. Bohuslav Bušov, CSc.,

Ústav el. strojů a přístrojů, FEI VUT, Údolní 19, tel. **748 737;**

E-mail: busov@uesp.fee.vutbr.cz

Aktuální informace poskytuje

http://www.invention-machine.com

Literatura:

[1] Bušov B., Khomenko N., Bartl J., Jirman P.: *Innovations with TIPS and IM technology. Computer Based Learning in Science, Proc., Opava, 1995, 183,*

[2] Bušov, B., Jirman, P., Dostál, V.: *Tvorba a řešení inovačních zadání, skriptum, IndusTRIZ, Brno, únor, 1996*

[3] Devojnó, I., Bušov, B.: *Zdokonalování technických systémů s metodou TRIZ, IndusTRIZ, Brno, leden, 1998*

[4] *Populární články: VUTnews(Události) č.5/93, 9/93, 4/94, 8/96. Věda, technika a my (VTM), č.10/95, 11/96, 11/97, 12/97, 1/98, 2/98, 3/98*

Výzkumné a výukové centrum podpory podnikání na Fakultě podnikatelské

Když v roce 1993 vznikla samostatná Podnikatelská fakulta, navázala svou činností na dlouholeté zkušenosti s výukou ekonomických a manažerských disciplín na VUT v Brně. Na fakultu od té doby přijelo mnoho zahraničních expertů, kteří přivezli studijní materiály ve formě knih, videoprogramů, výpočetní techniky a počítačových programů. Několik učitelů vystudovalo prestižní, mezinárodně uznávané studium Master of Business Administration. Výuku bylo třeba rozvinout vlastními silami na základě validace Nottingham Trent University z Velké Británie. Postupně i město Brno, v souvislosti s vlastním záměrem podpory malého a středního podnikání, vstoupilo do smluvních vztahů s fakultou. Jednalo se především o vytvoření předpokladů pro koordinování rozvoje podnikatelských aktivit a postupného rozvoje podnikatelských procesů ve struktuře odrážející ekonomické a sociální potřeby města Brna a přílehlého regionu.

Během času byla vyřešena otázka, zda skutečně fakulta připravuje své studenty tím nejlepším způsobem pro další život v současných podmínkách. Tyto otázky byly diskutovány i s kolegy v Nottinghamu ve Velké Británii, ve Wisconsinu v USA, v Mainzu v Německu, v Toruni v Polsku apod. Zrodila se myšlenka vybudování Výzkumného a výukového centra podpory podnikání. Ve vyspělém světě jde vcelku o běžnou záležitost. Malé, většinou ne příliš lukrativní projekty podnikatelského charakteru neřeší profesionálové, ale studenti pod odborným vedením zkušených pedagogů. Nepovinný předmět „Podnikatelské praktikum“ aktivity centra zastřešuje. Předem byly určeny podmínky pro získání zápočtu. Zapsaným studentům bylo nabídnuto šest vybraných projektů, možných okamžitě realizovat. Jednalo se o „Sekretariát pro drobné podnikatele“, „Informační středisko organizované ve spolupráci s magistrátem města Brna“, „Průzkumové centrum“, „Informační středisko fakulty“, „Anotace a rešerše v odborných periodikách“ a „Průvodcovský servis“.

V prosinci 1997 se sešla Rada VVCP. Vyslechla a posoudila Podnikatelské projekty studentů 4. ročníku oboru Business Finance. Jednalo se celkem o 8 týmů. Každý tým měl svého vedoucího učitele z řad pracovníků fakulty, vytyčený cíl, bylo vyčísleno finanční krytí zadavatelem a firmou, proveden průzkum trhu apod.

Pro dokreslení si dovoluujeme uvést názvy projektů:

Publikace informační příručky o možnostech ekonomického studia v zahraničí a zahraničních studií v ČR, „Informační a marketingové centrum firmy MOSTEXT, import – export“, „Marketingová studia výrobce svítilny“, „Czech infomarket (sbromážďování, vyhodnocování obchodních informací)“, „Zprostředkování prezentace na celosvětové síti Internet (spolupráce při zavádění informačního systému Regioponfo KS a. s.)“, „Žádost o úvěr na výrobu liaporových tvárnic“, „Zpracování studijních materiálů na objednávku“, „Poradenství při otevírání poboček v cizině“

V lednu 1998 odevzdají studenti Business plán a poté se jej pokusí zrealizovat.

Rada schválila všechny projekty. Konstatovala, že týmová práce studentů v projektu má nezastupitelná pozitivní (zdokonalení v rétorice a ve vystupování při jednání s klienty, naučí se na pracovní dialog předem připravovat a sestavit předběžný scénář jednání, umí si stanovit mez, za kterou již nelze jít, zdokonalí se v trpělivosti, naučí se organizovat svůj pracovní i volný čas).

Toto je pouze krátká informace pro studenty a učitele školy, kteří mají zájem seznámit se s prvními plody naší, zatím méně publikované aktivity.

Petra HENDRYCHOVÁ

PaeDr. Radomil GREGOR, CSc.

Společné setkání

Vybledejme, co máme s ostatními společného, ne co nás od nich dělí. (RUSKIN)

Část lektorského týmu studia MBA – děkan FP doc. Karel Ráis v debatě s Ing. Drdrou.

Slova Johna Raskina, teoretika, myslitele, historika a spisovatele, by mohla být heslem akce, která se konala v sobotu 29. 11. 1997 ve stylovém prostředí hotelu „N“ ve Znojmě – Příměticích.

Poprvé po čtyřech letech svého působení v rámci VUT FP se ujala Brno Business School nelehké role a zorganizovala společné setkání absolventů, studentů a lektorů studia Master of Business Administration.

Ani skutečnost, že se studenti sešli spíše v symbolickém počtu, nebyla překážkou pro otevřenou a kritickou diskusi. Kritika i slova uznání, pozitivní i negativní hodnocení současného stavu studia, obecné i adresné připomínky a náměty – to vše zaznělo z úst studentů i lektorů.

Gradující závěr dne podbarvený tóny cimbálu a houslí, které se zrcadlily v typickém moravském moku, otevřel novou dimenzi k vzájemnému dialogu obou stran, jejichž zájem byl a je společný: přispět co nejvíce ke zkvalitnění studia MBA.

V závěru si dovoluji citovat slova ještě jednoho z velikánů historie: „Všechny dobré zásady již byly vyřešeny. Nyní ještě zbývá je uskutečnit.“ (PASCAL)

Mgr. Andrea PŘEROVSKÁ

Prof. Ing. František Trnka, CSc.

Od 6. října 1997 má Fakulta managementu a ekonomiky VUT ve Zlíně nového děkana v osobě profesora Františka Trnky. V této funkci vystřídal ze zdravotních důvodů odstoupivšího doc. PhDr. Aloise Glogara, CSc.

Řada občanů naší země si vryla tvář prof. Trnky do paměti jako politika bájícího zájmy zemědělců, předsedu Československé strany zemědělské, který v letech 1992 až 1996 působil v Parlamentu. Zatímco v časech komunistické éry měl jakožto tzv. "osmašedesátník" zapovězeno působit v jakýchkoliv akademických funkcích, dnes zaujímá na zlínské fakultě funkci nejvyšší.

Nestýská se vám po politice? Stále se politicky angažujete?

Nestýská. Politicky se již neangažuji.

Co vás přimělo ucházet se o funkci děkana na FaME?

O funkci děkana jsem se neucházel, byl jsem požádán, abych funkci přijal. Po krátkém váhání jsem souhlasil.

S jakými hlavními zásadami, prioritami jste vstoupil do čela této fakulty?

Pokračovat v práci na vytváření významného ekonomického pracoviště nejen po stránce pedagogické, ale i vědeckovýzkumné.

Jak hodnotíte po třech měsících svého působení na FaME stav a úroveň fakulty, kterou spravujete?

Fakulta prošla koncem minulého roku úspěšně evaluací. Je to dobrý start do budoucnosti. Na fakultě jsou pracovití pedagogové a velice vnímaví studenti. Potřebujeme čas, abychom mohli tyto výhody zhodnotit a společně usilovat o to, aby se FaME stala významným, respektovaným vysokoškolským pracovištěm. K tomu je také nutná velice těsná spolupráce s průmyslovými podniky regionu. Na tuto cestu jsme vstoupili.

S jakými problémy, pokud jsou, se škola nejvíce potýká?

Škola je velice mladá a v tomto období ji zastihla restriktivní opatření vlády. Nemáme ani na základní provoz fakulty, natož na její rozvoj. To není nařikání, to je konstatování skutečnosti. Musíme věnovat mnoho úsilí k zabezpečení základního chodu školy. Tuto energii bychom raději věnovali na pedagogický a vědecký rozvoj fakulty.

Co vás trápí a co těší jako děkana?

Trápení si raději ponechám pro sebe a nebudu jím obtěžovat své okolí. Jsem rád, že mohu spolupracovat s mladými lidmi – pedagogy i studenty. Je to radostná práce a naplňuje mě optimismem.

Co vás trápí a co těší jako občana?

Trápí mě neseriózní politici, kteří nechápu politickou práci jako službu lidem, ale jako prostředek svých – často ničím nepodložených – ambicí.

Za rozhovor děkuje

Yvonne KONEČNÁ

Stručný životopis

1931	narozen v Telcích, okres Louny
1951 – 1955	absolvoval studium na Fakultě ekonomické Vysoké školy zemědělské v Praze
1955 – 1958	asistentem na katedře zemědělské ekonomiky na VŠZ v Praze
1959 – 1962	předsedou JZD Úholičky, okres Praha-západ
1962 – 1968	odborným asistentem na katedře ekonomiky na VŠZ Praha
1965	obhájil kandidátskou disertační práci a dosáhl hodnosti kandidáta věd
1968	habilitace
1968 – 1983	docentem na katedře ekonomiky zemědělství PEF, VŠZ Praha
1983 – 1990	ekonomickým náměstkem v DAK Slušovice
1990	zvolen předsedou nově vzniklé Československé strany zemědělské
1991	jmenován profesorem
1992 – 1996	poslancem parlamentu ČR
1997	zvolen děkanem FaME VUT Zlín

Prof. Jan Caha

Cyklus „Rektoři VUT“

Ve studijním roce 1928 – 1929 vystřídal Karla Šimka ve funkci rektora brněnské české techniky Jan Caha, řádný profesor věd právních.

Jan Caha se narodil dne 13. 8. 1872 v Rozsochách u Bystřice nad Pernštejnem. Absolvoval právní studia ve Vídni a poté působil u Zemského finančního ředitelství v Brně, kde se věnoval zejména agendě poplatkového práva. Během války byl žákem profesora Weyra v jeho právnickém semináři na Masarykově univerzitě v Brně. Zde vznikla v roce 1918 jeho práce Úřad presidenta republiky. Po vzniku samostatné republiky byl povolán ministrem Rašínem do Prahy na ministerstvo financí, kde pracoval velmi aktivně v sekci měnové a kreditní. V roce 1920 se chtěl habilitovat pro finanční právo na Masarykově univerzitě. Předložil proto habilitační spis Finanční právo a finanční věda, avšak z "formálních důvodů" k habilitaci nedošlo.

V říjnu 1921 byl odborný rada ministerstva financí Jan Caha jmenován řádným profesorem české techniky v Brně. Na škole se profesor Caha rozhodl plně věnovat právní výchově technického dorostu. Ačkoliv vyšel ze speciálního právního odvětví – finančního práva – věnoval velké úsilí zpřístupnění právních disciplín potřebám technického života. Na brněnské technice vybudoval ústav právních věd mimořádné úrovně s přihlédnutím na jeho zvláštní poslání na škole technického směru. Byl nepostradatelným znalcem ve spleťtých otázkách autonomie vysokých škol. Profesor Caha usiloval o přerazení právnických předmětů do vyšších ročníků studia, protože se domníval, že právní disciplíny „vyžadují jisté životní zkušenosti“.

Ve studijním roce 1925 – 1926 byl děkanem odboru architektury a pozemního stavitelství. Kromě činnosti na technice pravidelně přednášel i na Právnické fakultě Masarykovy univerzity v Brně, kde byl jmenován na léta 1924 – 1929 zkušebním komisařem pro správní právo a finanční vědu.

V roce 1925 vystoupil profesor Caha na II. sjezdu čl. právníků v Brně s obsáhlým referátem Jednotná kodifikace právních norem o finančním hospodářství státu. V Časopise pro právní a státní vědu publikoval články Právní normy o státních dávkách, vydané v republice čl. do konce roku 1920, a Právní normy o státních dávkách, vydané v republice čl. v roce 1921. Profesoru Cahovi se dostalo uznání i na mezinárodní úrovni – byl jmenován členem "Institut international de la philosophie du droit et de la sociologie juridique" v Paříži.

Profesor Jan Caha zemřel dne 10. 1. 1937 v Brně.

PhDr. Renata KREJČÍ

LEDEN 1997

- Prezident Václav Havel se oženil s herečkou Dagmar Veškrnovou (4. 1.).

- V Ostravě vystoupila rocková hvězda Sting (14. 1.).

Poslanec Ondřej Zemina (ODS) se vzdal poslaneckého mandátu v důsledku aféry s neoprávněným užíváním titulů (16. 1.).

- Spolkový kancléř Helmut Kohl podepsal v Praze spolu s premiérem Václavem Klausem společnou česko-německou deklaraci (21. 1.). Téhož dne během demonstrace předseda SPR-RSČ Sládek ostře napadl Němce. V Praze byl násilně uzavřen rockový klub Bunkr.
- Byla zahájena řetězová stávka za zvýšení mezd učitelů (28. 1.).
- V Praze zemřel zakladatel československé pediatrie prof. Josef Švejcar (30. 1.).

ÚNOR 1997

- Ve věku 83 let tragicky zahynul spisovatel Bohumil Hrabal (3. 2.).

- O půlnoci z 3. na 4. února začala stávka železničářů, která skončila 8. 2.
- V Praze hrála legendární skupina ZZ Top (11. 2.).
- Britští vědci oznámili, že jako první použili metodu klonování u dospělého zvířete (15. 2.).
- Sněmovna zbavila poslanecké imunity předsedu SPR-RSČ Miroslava Sládka a umožnila tím jeho trestní stíhání za výroky na demonstraci při podpisu česko-německé deklarace (27. 2.).

BŘEZEN 1997

- Českého lva získaly filmy Kolja, Zapomenuté světlo a Král Ubu (1. 3.).
- Za asistence televizních kamer byly předány České Grammy za rok 1996 mj. Jankovi Ledeckému, Ivě Bittové, Jaromíru Nohavicovi či skupině Buty (8. 3.).
- Vláda nařízením zvýšila vyučovací povinnost učitelů na prvním a druhém stupni základních škol a na středních školách (12. 3.).
- Ve věku 68 let zemřel spisovatel Karel Pecka (13. 3.).

- Novým ředitelem BIS byl jmenován Karel Vulterin (19. 3.).

- Pro divadelní Ceny Thálie si přišli mj. Jana Hlaváčová, Jiří Lábus, Miroslav Horníček, Jan Potměšil a Jitka Molavcová (22. 3.).

- Film Kolja režiséra Jana Svěráka získal Oscara za nejlepší zahraniční film (25. 3.).

DUBEN 1997

- Ve věku 70 let zemřel novinář, publicista a autor rozhlasových her Karel Kyncl (1. 4.).
- Ve věku 70 let zemřel americký básník a čelní představitel beat generation Allen Ginsberg (5. 4.).
- Ve věku nedožitých 88 let zemřel spisovatel František Kožík (15. 4.).
- Ve Vídni zemřel ve věku 67 let politolog Zdeněk Mlynář, protagonista Pražského jara (15. 4.).
- Byl zveřejněn tzv. první balíček ekonomických opatření (16. 4.).
- U příležitosti 50. narozenin ohlásil konec své hudební kariéry písničkář Jaroslav Hutka (21. 4.).
- Na třetí oficiální návštěvu přijel do českých zemí papež Jan Pavel II. (25.–27. 4.).

KVĚTEN 1997

- Česká hokejová reprezentace obsadila na MS v Helsinkách třetí místo (11. 5.).

- Výbuch v lázeňském domě Priessnitz v Jeseníku usmrtil jednoho člověka (25. 5.).
- ČNB zrušila flukuační pásmo pro pohyb kursu koruny vůči koši měn (26. 5.).
- Vládní koalice vyhlásila Stabilizační a ozdravný program – tzv. druhý balíček ekonomických opatření (28. 5.).

ČERVEN 1997

- V předčasných parlamentních volbách ve Francii zvítězila levice a premiérem se stal Lionel Jospin (1. 6.).
- Ve věku 73 let zemřel ruský spisovatel a zpěvák Bulat Okudžava (12. 6.).
- Ve věku 87 let zemřel francouzský oceánograf a cestovatel Jacques-Yves Cousteau (25. 6.).

ČERVENEC 1997

- Velká Británie oficiálně předala Hongkong Číně (1. 7.).
- Vláda rozhodla v roce 2001 provést sčítání lidu, domů a bytů (2. 7.).
- Zkrachovala cestovní kancelář Travela a zahájila tak „černou sezónu“ cestovního ruchu (4. 7.).
- Katastrofální záplavy na celém území Moravy a přilehlé části východních Čech si vyžádaly 48 lidských životů. Způsobené škody jsou odhadovány na 60 miliard korun (7.–17. 7.).

- NATO v Madridu rozhodlo, že nabídne členství ČR, Maďarsku a Polsku (8. 7.).
- Muzikál Jesus Christ Superstar se hrál po tisíci (19. 7.).
- V platnost vstoupila mezistátní smlouva o česko-slovenské hranici. Sidonie byla oficiálně převzata pod svrchovanost ČR, osada U Sabotů pod svrchovanost SR (25. 7.).

SRPEN 1997

- Reportáž Josefa Klímy v pořadu TV Nova Na vlastní oči vyvolala u Romů zájem o vystěhování do Kanady (6. 8.). Desetibojař Tomáš Dvořák v té době získal zlatou medaili na atletickém MS v Aténách.

- V rámci turné Pop vystoupili v Praze irští U2 (14. 8.).
- Po celém světě vzpomněli fanoušci 20. výročí záhadného úmrtí krále rock & rollu Elvise Presleyho (16. 8.).
- Ve věku 51 let zemřel zpěvák Petr Novák (19. 8.).
- V Praze a okolí přestala fungovat mobilní síť GSM společnosti Eurotel (23. 8.).
- Na následky zranění způsobených při automobilové nehodě zemřela v Paříži ve věku 36 let princezna Diana (31. 8.).

ZÁŘÍ 1997

- Ve věku 87 let zemřela na selhání srdce světoznámá misionářka Matka Tereza (5. 9.).

- Česká republika zahájila v Bruselu rozhovory o vstupu do NATO (23. 9.).
- Téhož dne ve věku 55 let zemřel klavírista Rudolf Rohl.
- Vláda schválila návrh vyrovnaného státního rozpočtu na rok 1998. Jeho objem se proti původnímu návrhu snížil na 536,5 miliardy korun (25. 9.).

ŘÍJEN 1997

- Byla zavedena maximální rychlost 50 km za hodinu pro vozidla projíždějících obcí, na dálnicích byla povolena rychlost až 130 km (1. 10.).
- Senát Vrchního soudu v Praze zastavil stíhání Milouše Jakeše a Josefa Lenárta, obžalovaných z vlastizrady (3. 10.).
- Kanada znovu zavedla pro občany ČR vízovou povinnost (8. 10.).
- Ministr zahraničních věcí a místopředseda vlády a ODS Josef Zieleniec oznámil, že odstoupí z vládních i stranických funkcí, a de facto tak zahájil pád vlády Václava Klause (23. 10.).

- Legendární česká rocková skupina The Plastic People Of The Universe obnovila v Liberci svoji koncertní činnost (31. 10.).

LISTOPAD 1997

- V brněnské hale Rondo vystoupil „otec bílého blues“ John Mayall se skupinou Bluesbreakers (8. 11.).
- Česká republika ukončila v Bruselu rozhovory o vstupu do NATO (10. 11.).
- Ve věku 86 let zemřel v USA publicista a bývalý ředitel československého oddělení Svobodné Evropy Jaroslav Pecháček (20. 11.).
- Ministr financí a místopředseda ODS Ivan Pilip a bývalý ministr vnitra Jan Ruml vyzvali Václava Klause, aby odstoupil z funkce předsedy strany (28. 11.).
- Ministři vlády za KDU-ČSL podali demisi (28. 11.).
- Ministři ODA se rozhodli podat demisi (29. 11.).

- Premiér Václav Klaus oznámil, že podává demisi (30. 11.).

PROSINEC 1997

- Po ročním odkladu vyšlo třetí řadové album Pražského výběru nazvané Běr (5. 12.).
- Václav Havel vyzval Josefa Luxe, aby zahájil předběžné politické rozhovory o budoucí vládě (8. 12.). Téhož dne odstupující ministr financí Ivan Pilip oznámil, že ke každému privatizačnímu případu, u kterého vznikne požadavek na jeho zprůhlednění, budou veřejnosti předloženy materiály, na jejichž základě proběhla privatizace.
- Česká republika obdržela oficiální pozvánku k jednání o vstupu do EU (13. 12.).
- Staronovým předsedou ODS se stal Václav Klaus (14. 12.).
- Václav Havel jmenoval předsedou nové vlády dosavadního guvernéra ČNB Josefa Tošovského (17. 12.).

(rbu)

Volejbalový turnaj

28.11. – 30.11. 1997 pořádala KTVS FS 2. ročník volejbalového turnaje vysokoškolských družstev. V kategorii mužů startovalo 6 mužstev, v kategorii žen změřilo své síly 5 družstev a v mix volejbalu se utkalo 6 čtveřic.

Muži odehráli v základní skupině 15 utkání na 3 odehrané sety. První čtyři družstva postoupila do semifinále, které rozhodlo o tom, kdo bude bojovat o 1. a kdo o 3. místo.

Ženská družstva odehrála celkem 10 utkání, která rozhodla o celkovém vítězi turnaje.

Pod mužskou sítí (243 cm) na zmenšeném hřišti (9 m x 6 m) bojovala družstva 2 mužů a 2 žen.

V mixovém turnaji bylo odehráno celkem 15 zápasů, které určily vítěze.

VÝSLEDKY MUŽI:

1. PŘF MU Brno
2. ÚTK PdF MU Brno
3. FS I. VUT v Brně
4. VFU v Brně
5. FT ve Zlíně
6. FS II. VUT v Brně

VÝSLEDKY ŽENY:

1. PŘF MU Brno
2. FT ve Zlíně
3. VUT v Brně
4. VFU v Brně
5. FF MU Brno

VÝSLEDKY MIX:

1. FF + PŘF MU Brno absolv.
2. FS
3. FS + FCH
4. FT ve Zlíně „L“
5. FF ve Zlíně „Q“
6. FS VUT v Brně

Ve třech dnech volejbalového maratónu bojovalo o každý míč 120 volejbalistů a volejbalistek.

Dokázali, že se tradiční vysokoškolský sport začíná vracet na akademickou půdu.

RNDr. Hana LEPKOVÁ
ředitel turnaje

Tenisový turnaj

V předvánoční atmosféře uspořádala v pátek 19.12.97 KTVS FS tenisový turnaj dvojic, zaměstnanců VUT.

V letošním roce se zúčastnil rekordní počet 20 hráčů a k vidění byl tenis velmi dobré úrovně. Vítězem se stal pár z Ústavu automatizace a informatiky FS – ing. Heriban, ing. Dumek, který ve finále porazil další „strojaře“ - doc. Vačkáře s dr. Bogdálkem.

Výborným „profesorským“ tenisem o sobě dala vědět dvojice akademických funkcionářů – prof. Vavřín a prof. Říčný. Další turnaj „akademického satelitu VUT“ je připravován na květen 1998.

PaedDr. Jaroslav BOGDÁLEK – KTVS FS

Sportovní ples

V sobotu 13. prosince 1997 se konal v Domě dětí a mládeže v Lužánkách III. ročník Sportovního plesu, který pořádal VSK a KTVS Fakulty strojní.

V příjemné atmosféře, ke které přispěla kapela The Glass Onion, mělo více než 300 studentů a zaměstnanců, vesměs aktivních sportovců, možnost setkat se i mimo sportoviště na tanečním parketu.

Součástí programu bylo exhibiční vystoupení tanečních a sportovních skupin studentů a již tradičně byly proděkanem FS – doc. ing. Josefem Vačkářem, CSc. – předány ceny pro nejlepší sportovce VSK FS za rok 1997:

nejlepší sportovec: **Svatava HRUŠKOVÁ** – 2. místo ČP v duatlonu

nejlepší manager: **ing. Zbyněk ZELINKA** – BRNO ALLIGATORS, americký fotbal

nejlepší kolektiv: **CHEER LEADERS** –
2. místo na mistrovství ČR cheerleaders

Na sportovním plese se představili se svým tanečním programem Cheerleaders, chloubou univerzitního sportovního klubu Brno Alligators. Tyto v českém překladu povzbuzovačky, nebo také roztleskávačky byly oceněny jako „nejlepší ženský kolektiv roku 1997“.

PaedDr. Jaroslav Bogdálék

Na výstavě GO 98 a Regiontour 98, pořádané na brněnském výstavišti ve dnech 8. až 11. ledna 1998, se prezentovalo jako jedno z nových lákadél naší matičky Prahy muzeum voskových figurín WAX Praha. Na snímku vidíte jeden z cenných exponátů muzea – zpěváka Daniela Hůlku. Ten v popředí je živý ředitel muzea František Čech.

K atraktivnosti veletrhu cestovních kanceláří GO 98 a Regiontour 98 mělo přispět slosování vstupenek a především výbra v podobě automobilu značky Opel Corsa od firmy AutoDobrovolný. „Šťastného výherce právě vytahuje z obálky“ neteř majitele firmy, miss České republiky 1997 Terezie Dobrovolná

Žena potlačující svou ženskost... I to může člověka napadnout při pohledu na velkoformátové fotografie instalované na křiklavě zeleném pozadí v brněnském Domě umění. Jejich autor Ugo Rondinone je jedním z 12 švýcarských autorů, jejichž tvorba českému návštěvníku poddhalí současné tendence ve švýcarské umělecké fotografii. Výstava Foto relations potrvá do 1. března 1998.

Pär Nylander ze Švédska se tváří nadmíru spokojeně. Odnáší si totiž domů mezinárodní cenu Design Prestige, udělovanou ředitelem Design centra České republiky za mimořádnou a zlomovou kvalitu designu. Tu prokázal na kolekci zvedacích a obslužných hygienických zařízení, na nichž hodnotitelskou komisi uchvátilo měkké organické tvarování, vysoká míra optické vyváženosti a sympatická barevnost. S cenou, která švédskému designéru byla udělena v brněnské vile Tugendbat, se nechal naší fotoreportérkou ochotně vyfotografovat – na snímku však nechtěl být úplně sám, a tak si k pozování vybral toto rozkošné torzo mladé dívky.

Společenské dění města Brna objektivem Anny Peckové

V Domě umění vystavoval své práce od 20. ledna také mladý německý fotograf z Mnichova Peter Neusser. V cyklu černobílých fotografií, vzniklých během jeho pobytu v USA, se tematicky zaměřil na motivy stromů, které konfrontuje s městskou architekturou. Fotografickou metaforou vyjadřuje osobní pocity z velkoměsta, jehož charakter se snaží vystihnout i v dalších, novějších pracích.

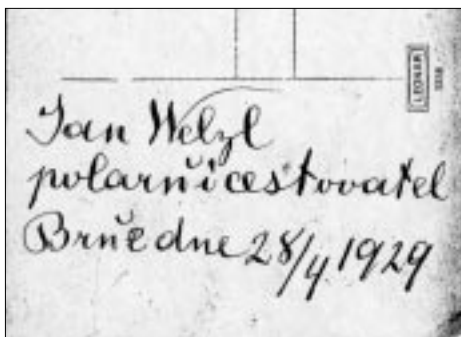

I věci mají svůj vlastní, tichý život. Kdo lépe než výtvarní umělci mohou ve svých obrazech vdechnout věcem duši, atmosféru, to, co se skrývá za viditelným a viděným očima, které jenom registrují a dál a šířeji již nevnímají. Od 15. ledna se mohli návštěvníci v Pražákové paláci na Husově seznámit s rozsáblou expozicí současných podob zátiší tak, jak je vidělo a ve svých obrazech zachytilo 18 vybraných českých autorů. Na snímku znalecky posuzuje komisař výstavy Ivo Binder jedno z vystavovaných děl, jejichž autorkou je Adriana Šimotová. Z dalších autorů prezentujících svou tvorbu uvedme např. Antonína Strážka, Miroslava Šnajdra, Jana Mertu či Jana Jemelku. (–)yk(–)

Kytička pro Eskymo Welzla

Stoupám vzhůru po lesnaté stráni silničkou, lemovanou divoce rostoucí vrbovkou s temně růžovými květy – typickou rostlinou kanadského severu. Chvillemi se zastavuji, hledím do krajiny, usilovně ukládám v paměti kulisy hor a lesů, stříbřitý pás mohutné řeky Yukon pode mnou, mezi stromovím probleskující domky zlatokopeckého městečka Dawson City. Zde plynuly poslední roky přepestrého života snad největšího českého dobrodruha, samostatného Jana Welzla, zvaného Eskymo, Kapitán Jan či Jan Vynálezce. Směřuji k jeho hrobu vyjádřit mu díky za nenapodobitelná vyprávění: Strýček Eskymák, Třicet let na Zlatém severu, Po stopách polárních pokladů a Trampoty eskymáckého náčelníka v Evropě. Zaznamenali je a pod Welzlovým jménem vydali skvělí brněnští novináři Těsnohlídek, Golombek a Valenta. Bylo to báječné čtení a dávno vzbuzovalo mou touhu vydat se na Yukon. Díky Rudolfovi Krejčímu, profesovi na aljašské univerzitě ve Fairbanksu, k těmto titulům nedávno přibýlo první vydání Welzlovy vlastnoručně sepsané, mimořádně zajímavé anabáze začátků jeho putování s koníkem a slepým vlkem napříč Sibiří (Cesta kolem světa 1893-1898. Paseka 1997).

Silnička nad Yukonem rozdělila svažitou lesní louku ve dvě části. Už z dálky vidím dřevěná a kamenná náhrobky a kříže. Řád a kázeň tu však vládne jen mezi rovy R.C.M.P. – Royal Canadian Mounted Police, hochů z Královské kanadské jízdní policie. Ostatní hroby jsou roztroušeny porůznu, řídké a zcela náhodné. Welzlův hrob však nacházím bez dlouhého bloudění. Červená, modrá a bílá malíčká státní vlajky, věnované českými trampy, tu dodaleka svítí v políčku z bílých kamenů na zeleném lučním koberci. Na desce rozemátá tvář Jana Welzla s mrožím knírem. Letopočet 1868 – 1948. Motto české hymny. V záhlaví mapa Yukonu, Aljašky, polárních krajů. Podpis s charakteristickou hrubkou, zato s hrdou profesí: *Jan Welzl – polarní cestovatel*.

Jan Welzl
polarní cestovatel
Brno dne 28/4/1929

Podpis Jana Welzla.

V rozjímání nemám ani tušení, že po návratu domů tentýž podpis uvidím na fotografii, pořízené před mnoha lety dívkou, která Janu Welzlovi dala košem.

Paní Adolfina Křížová.

„Můj tatínek Edmund Gröger měl v Brně v Josefské ulici, naproti bývalé Sedláčkovy kavárny, obchod, naplň s koženým zbožím, naplň s bižuterií,“ vypráví paní Adolfina Křížová. „O tom, že v Brně je nějaký polárník Jan Welzl, jsme nevěděli. Až jednou při procházkách ulicemi pan Welzl zabloudil do našeho obchodu nebo si možná přišel něco koupit. Pak už přicházel dvakrát i třikrát do týdne, protože objevil vděčné posluchače a prostředí, kde se cítil dobře. Jak pan Welzl vypadal? Prostý venkovský strejda s brýčkem, na první pohled bodrý, velice srdečný, slušný člověk, příjemný a skromný pán. Na sebe však moc nehleděl, jak byl zvyklý z prostředí, ve kterém po léta v severních krajinách žil. Na saku vždy bylo patrné, co měl k snídani nebo k obědu. Nebyl žádný drobeček, mohl mít takových devadesát kilo. S mým tatínkem si hned padl do noty. Ten byl taky robustní a oba byli stejně bujaří. Když se ti dva sešli, bylo všude smíchu a hlaholu, samý špás! Pan Welzl kouřil v obchodě viržinka. To mohl, protože tatínek byl taky kuřák. Přistavila jsem židli a pan Welzl vyprávěl, třeba dvě hodiny. O tom, co bylo, jak bylo, co tam na severu dělal, jak tam mrzne, že slina zmrzlá v letu cinkne o zem, jindy zase, že eskymácké děti nemilují sladkosti,

že je jim z nich špatně. Prý místo čokolády „nérači majó mydlo“. Taková legrační vyprávění, to byla jeho oblíbená zábava. Welzlův hlas nebyl bas ani tenor. Zněl, pravda, trochu drsněji, ale byl vlídný a milý. Dikci, tempo i zabarvení Welzlova hlasu později téměř věrně vystihl herec Karel Höger, vyprávějící na dlouhohrající desce úryvek z Welzlových povídek.

Že si mne pan Welzl chtěl mermomocí vzít? Tak to máte pravdu. Prý – „budete eskymáckó princeznó!“ Myslel to zcela vážně, ale já z toho měla nehoráznou legraci. Prosím vás, vždyť byl rok 1929, to mi bylo teprve sedmnáct! Gymnazistka! A měla jsem být „královnou či princeznou Zlatého severu!“

Jan Welzl před odjezdem z Brna. Duben 1929.

„Pan Welzl žil během pobytu v Brně velice skromně. Pánové Golombek a Valenta, kteří ho zpovídali a měli ho ve své péči, mu navíc zprostředkovali přednášky, aby si vydělal nějakou korunu na cestu zpátky k Eskymákům a zlatokopům. Když odjížděl, vybral si u nás kufr. Tatínek mu jej daroval a já jsem pana Welzla i s tím kufrem vyfotografovala před naším obchodem. Fotografie mi pak podepsal. O jeho dalších osudech jsem se dovídala už jen z novin a z knih. Teprve od vás vím, kdy a kde jeho nešťastný životní příběh vlastně skončil. Před vaší návštěvou jsem Janu Welzlovi připravila kytíčku. Vezměte mu ji, prosím, jako vzpomínku ode mne, až vás zase zvábí volání Severu.“

Doc. Ing. Vladimír USTOHAL, CSc.

Barevné foto: autor

UDÁLOUTI
na VUT v Brně

Vydává: Vysoké učení technické v Brně, nakladatelství VUTIUM, šéfredaktorka: Mgr. Yvonne Konečná.
Adresa redakce: Rektorát VUT v Brně, Kounicova 67a, 601 90 Brno, tel. 4112 5110, e-mail: konecna@ro.vutbr.cz.
Toto číslo bylo vytištěno na papíru, který laskavě poskytla MORPA, a.s. Olšany u Šumperka.
Tisk: PC-DIR, spol. s r.o., Brno
Reg. č. MK 7521, ISSN 1211 – 4421